

Kom alles te weten over de faculteit

MAANDBLAD VAN DE JURIDISCHE FACULTEITSVERENIGING GROTIUS • JAARGANG 32 NR 10

NOVUM

Thema: El-Cid

**In gesprek met hoogleraren
Paul Cliteur en Afshin Ellian**

jfv GROTIUS

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

“DIRKZWAGER WEET DAT
KLEINE LETTERTJES VOOR
MIJ GROTE GEVOLGEN
KUNNEN HEBBEN.”

JIJ OOK?

Dirkzwager is een veelzijdig, landelijk top-20 kantoor met een klinkende reputatie, een uitstekende opleiding, mooie cliënten en uitdagende (ook internationale) projecten. Ons kantoor heeft vestigingen in Arnhem en Nijmegen en telt ruim 260 medewerkers die zich thuis voelen in een professionele, nuchtere en collegiale werkomgeving.

Dirkzwager werkt op hoog juridisch niveau voor grote en middelgrote bedrijven, overheden, instellingen en particulieren, met een fijngevoelige antenne voor de persoonlijke aspecten van een zaak; voor de mens achter de cliënt. Jouw professionaliteit, ambitie, sociale intelligentie én gevoel voor kwaliteit vinden bij ons dan ook een vruchtbare voedingsbodem.

Kijk voor meer informatie over ons kantoor of actuele vacatures en/of studentstages op www.dirkzwager.nl

Waarde lezer,

Van alle activiteiten gedurende de ELCID week kan ik me de faculteitsmiddag op het Kamerlingh Omnes Gebouw (KOG) misschien wel het slechts voor de geest halen. Achteraf gezien misschien helemaal niet zo vreemd. Laat ik er eerlijk over zijn. Destijds had ik wel belangrijkere zaken aan mijn hoofd. Naar welke vereniging ga ik vanavond? Word ik wel of geen lid? Moet ik wel of niet twee weken vrijmaken voor de kennismakingstijd? En: is die ontgroening nu wel of niet draaglijk?

Het is dus goed voorstelbaar dat jij, lezer, nu op dit moment ook wel even aan andere dingen denkt dan je aanstaande studie. Dit terwijl er op het KOG ook heel veel te verkennen valt: Welke vakken krijg je? Van welke hoogleraren krijg je college? Welke studieverenigingen zijn er zoal? Moet ik daar lid van worden? Belangrijke vragen waar je eigenlijk maar een kleine middag de tijd voor hebt. Dit in tegenstelling tot de studentenverenigingen. Daarvoor krijg je een gehele week om ze te bezichtigen.

Feit blijft wel dat je twee weken na de ELCID week pas echt gaat studeren. Misschien ga je wel eerst de kennismakingstijd lopen bij je vereniging. Daarna is het nog maar de vraag of je dan alle informatie over je studie nog wel op een rijtje hebt staan...

Gelukkig zijn er in deze Novum vele zaken over je studie op een rijtje gezet. Zo geeft deze Novum – een speciale eerstejaarseditie - een globaal overzicht over alle departementen, dus over alle vakgebieden die behoren tot de studie rechtswetenschap. Verder vind je uitgebreide informatie over het vak *encyclopedie van de rechtswetenschap*, het eerste vak dat je zult gaan volgen. De twee hoogleraren die de hoorcolleges van dat vak geven, Paul Cliteur en Afshin Ellian komen daarbij uitgebreid aan het woord. Omdat beide docenten een bijzondere achtergrond hebben, zal bovendien ook daar aandacht aan worden geschonken. Daarnaast komen ook enkele oud-eerstejaars aan het woord. Zij zullen vertellen over hun ervaringen over het eerste studiejaar.

Tot slot nog een klein woordje over dit blad zelf. De Novum is hét officiële maandblad van de Leidse rechtenfaculteit, gemaakt voor en door studenten. Naast het belangrijk nieuws over de faculteit vindt je er iedere maand interviews met bijvoorbeeld bekende juristen, hoogleraren, politici of andere interessante personen die gerelateerd zijn aan de rechtenstudie. Bovendien vindt je er altijd een interessant (juridische) betoog in, een *zaak van de maand* en een boekrecensie. Als voorproefje is er in deze Novum al een zaak van de maand opgenomen.

Na deze Novum draag ik tevens mijn hoofdredacteurschap over aan Maria van der Velden. Avinash Bhikie wordt dan de nieuwe eindredacteur. Ik heb er al het vertrouwen in dat ze de kwaliteit van de Novum dit jaar zullen behouden. Ik wens ze daarbij alle sterkte toe!

Veel leesplezier,
Raphael Donkersloot
hoofdredacteur Novum

De Novum is hét officiële maandblad van de Leidse rechtenfaculteit, gemaakt voor en door studenten.

Schrijf je in voor onze

Masterclass Vastgoed

en beleef de praktijk

Als je als advocaat werkt in het vakgebied vastgoed, dan voel je je wel eens bevoorrecht. Je krijgt de kans mooie, en vaak buitengewone, projecten juridisch in goede banen te leiden. Vastgoed strekt zich uit over meerdere rechtsgebieden. Dat betekent veel samenwerken en overleggen met collega's. Niet alleen op kantoor, maar ook op locatie.

Een intrigerend vakgebied, waarvoor we binnen ons kantoor veel specialisten hebben. Specialisten die je graag vertellen wat hun werk zo boeiend maakt en die benieuwd zijn naar jouw visie op het vak. Daarom organiseert Poelmann van den Broek op **donderdag 17 en vrijdag 18 november 2011** een tweedaagse Masterclass Vastgoed, waarin je onder meer een klant bezoekt, adviseert en zelf gaat pleiten in een echte procedure. Zo ervaar je het vak van binnenuit. Kijk voor meer informatie op www.poelmannvandenbroek.nl.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	3
Verdieping	4
Varia	7
In gesprek met Afshin Ellian	8
In gesprek met Paul Cliteur	11
Opinie	14
Varia	15
Zaak van de maand	16
Civiel Recht	18
Eerste jaars	20
Verenigingen	24
Miscellanea	30
De Recensie	32
Faculteitszaken	34
Kunst	36

NOVUM is het maandblad van de Juridische Faculteitsvereniging Grotius te Leiden. Novum is ontstaan uit een fusie tussen het faculteitsblad Trias (1968) en het blad Request (1999) dat werd uitgegeven door het rechtenmentoraat Appel. NOVUM is aangesloten bij de Stichting Landelijk Overleg Juridische Faculteitsbladen (LOJF).

Oplage: 1000
Druk: JP Offset
Basis ontwerp: Ratio Design
ISSN-nummer: 1567-7931

U kunt NOVUM vinden bij de ingang van de faculteit, het juridisch café, het restaurant en bij C131. De redactie behoudt zich het recht voor ingeleverde stukken niet te plaatsen of te wijzigen. De inhoud van de artikelen vertegenwoordigt niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie.

© Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden gereproduceerd zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

Redactie

Hoofdredacteur
Raphael Donkersloot
06 83 22 25 88
novum@law.leidenuniv.nl

Eindredacteur
Maria van der Velden
06 18 32 95 56
novum@law.leidenuniv.nl

Redacteurs
Maarten von Balluseck
maartentvonb@hotmail.com

Maurits Helmich
M.m.helmich@gmail.com

Mandy Karel
Mandy_karel@hotmail.com

Matthijs van der Kemp
matthijsvdkemp@hotmail.com

Willem Kieviet
W.j.m.kieviet@umail.leidenuniv.nl

Desi van de Laar
desivandelaar@gmail.com

Ferry Ortiz
Ferry_oz@hotmail.com

Reijer Passchier
R_passchier@hotmail.com

Gersom Poot
gertpoot@gmail.com

Tjalling Reijnders
Tjalling.reijnders@hotmail.com

Thomas Weber
Thomas_91_91@hotmail.com

Peter Matthijs Smithuis
psmithuis@gmail.com

Mireille Bosman
mireillebosman@hotmail.com

Avinash Bhikie
a.v.bhikie@hotmail.com

Boekrecensiste
Lieke Liefkes

Cartoonist
Timo Korstenbroek

Adviesraad
Mw. Mr. P. Memelink, voorzitter RvA
Prof. Dr. A.O. Lubbers
Mw. Drs. A.F.M. van der Helm
Mw. Mr. C. de Kruif
Mr. G.K. Schoep
Liset Tijs, Assessor Fdr
Danya Alsemgeest, praeses JFV Grotius

Contact
novum@law.leidenuniv.nl

de verdieping

De Universiteit Leiden, waar je werkt aan de toekomst

Welkom op de oudste universiteit van Nederland; het *Praesidium Libertatis*, ofwel bolwerk van vrijheid. De Universiteit Leiden dankt haar oprichting aan de dappere strijd die de stad Leiden voerde tegen de legers van landvoogd Requesens - de opvolger van de hertog van Alfa – die aan de zijde van Koning Filips II de Opstand tijdens de Tachtigjarige Oorlog probeerde neer te slaan. Op de historische derde dag van oktober 1574 – een dag die Leiden en alle Leidenaren tot de dag van vandaag herdacht en gevierd wordt - wisten de Leidenaren het beleg met succes te weerstaan wat hun op een beloning van de Vader des Vaderlands, Willem van Oranje, kwam te staan. In 1575 schonk hij de Leiden de eerste uni-

versiteit van Nederland. Gevestigd in de stad die streed voor de vrijheid van de Provinciën, kreeg de Universiteit Leiden het toepasselijke devies *Praesidium Libertatis*, bolwerk van de vrijheid.

Willem van Oranje stichtte de universiteit om te dienen als een eigen calvinistische leerschool voor de geestelijken en hun eigen protestantse kerk, maar ook zodat er een nieuwe bestuurlijke elite geschoold zou worden die de Nederlanden zouden gaan besturen wanneer de Spaanse despoot definitief verdreven zou zijn. Derhalve werden Theologie en, jawel, Rechtsgeleerheid twee belangrijke studies op de nieuwe Universiteit naast Medicijnen. Humaniora (waaronder wiskunde, astronomie, letteren en kunsten) vormde een vooropleiding voor de drie hoofdstudies die tezamen de oudste faculteiten van de universiteit vormen. Ondanks het voornemen om van de universiteit een leerschool voor zowel de calvinistische geestelijken als de regenten te realiseren, was de universiteit haar eerste honderd jaar vooral een leerschool om ingewijd te worden in de culturele elite.¹ De Humaniora studies telden dan ook de meeste studenten. Na 1675 zien we een omslag en telden Rechten en Medicijnen de meeste studenten. De studenten richtten zich toen meer op hetgeen de universiteit voor was opgericht: het klaarstomen van productieve participanten van de samenleving die middels hun studie een bijdrage zouden leveren aan een nieuw onafhankelijk Nederland.

Willem van Oranje

De prestige en wereldwijde faam die de universiteit heeft, heeft zij niet zomaar met haar oprichting gekregen. Die heeft zij moeten verdienen.

De studenten richtten zich toen meer op hetgeen de universiteit voor was opgericht: het klaarstomen van productieve participanten van de samenleving die middels hun studie een bijdrage zouden leveren aan een nieuw onafhankelijk Nederland.

Hugo de Groot

Naam en faam

De prestige en wereldwijde faam die de universiteit heeft, heeft zij niet zomaar met haar oprichting gekregen. Die heeft zij moeten verdienen. Belangrijk was om toonaangevende academici aan de universiteit te verbinden opdat het wereldwijde aanzien zou verwerven. In 1578 werd Justus Lipsius (1547-1606) benaderd om als hoogleraar Oude Geschiedenis en Rechten te werken en werd tot viermaal toe tot *rector magnificus* verkozen. In zijn dertien jaar dienstverband schreef hij zijn belangrijkste werken *Constantia* (1584) en de *Politica* (1589). Dankzij zijn internationale netwerk en internationaal aanzien onder zijn collega's, had hij een grote bijdrage geleverd aan de bloei van de universiteit. Het was dus een enorme winst voor de Willem van Oranje om Lipsius aan zijn nieuwe universiteit te verbinden. Vandaag de dag is het faculteitsgebouw van de Geesteswetenschappen – gevestigd tegenover de Universiteitsbibliotheek welke tevens de eerste publieke bibliotheek van Nederland is – naar hem vernoemd.

Bekende Alumni

Wat onmiskenbaar bijdraagt aan de naam en faam van een universiteit, zijn haar alumni en (oud)medewerkers, dus ook in Leiden. Zo is Hugo de Groot (1583-1645), ook wel bekend als Grotius, een van de bekendste alumni van de Universiteit Leiden. Al op elfjarige (!) leeftijd begon hij aan zijn universitaire studie in Leiden en in 1598 promoveerde hij in Orléans in het wereldlijk en kerkelijk recht. In 1600 werd Grotius advocaat en in 1607 werd bij advocaat-fiscaal van de Hoge Raad van Holland en Zeeland.² Hugo de Groot wordt beschouwd als de vader van het natuurrecht – wat inhoudt dat er door middel van de menselijke rede een algemeen natuurrechtsstelsel gededuceerd kan worden waarin er een fundamenteel

goeds en kwaads bestaat. *De iure praedae* (1604) – over het buitrecht en in het bijzonder het hoofdstuk *Mare Librum* over de vrije zee – en *De iure belli ac pacis* (1625) – over het recht van oorlog en vrede – vormden de fundamenten voor de werken van andere natuurrechtanhangers zoals John Locke. Onze Juridische Faculteits Vereniging *Grotius* is naar deze grote rechtsgeleerde vernoemd.

Bekende medewerkers

Een welbekende medewerker aan de Universiteit Leiden is Herman Boerhaave (1668-1738) geweest. Boerhaave was een bekende arts, scheikundige, botanicus en hoogleraar aan de medische faculteit. Tevens was hij *rector magnificus* en directeur van de *Hortus Botanicus* – gelegen aan het Rapenburg ter hoogte van het Academieggebouw. Studenten kwamen van heinde en ver om colleges van Boerhaave te volgen. Zijn boeken *Institutiones Medicinae* (1708) en *Elementa Chemiae* (1724) bleven decennia lang standaardwerken onder zijn collega's. Het Museum Boerhaave is naar de Leidse hoogleraar vernoemd en staat in het teken van de geschiedenis van de Natuurwetenschappen en Geneeskunde.³

Nobelprijswinnaars

Naast invloedrijke schrijvers, kent de Universiteit Leiden ook Nobelprijswinnaars. Een van de winnaars is Heike Kamerlingh Onnes (1853-1926). In 1913 ontving hij de Nobelprijs voor zijn onderzoek naar de eigenschappen van verschillende gassen bij lage temperaturen, dat onder andere leidde tot de productie van vloeibaar helium. Mede door zijn inspanningen om het Leidse laboratorium zo geavanceerd mogelijk te maken en te houden, wist hij een temperatuur van één graad boven het absolute nulpunt te bereiken wat van het Leidse Lab een lange tijd het koudste plekje van de wereld te maken. Het lab en zijn onderzoek genoot interna-

Kamerlingh Onnes

Het is aan ons studenten, maar ook medewerkers, om de naam van onze universiteit hoog te houden.

De faculteit van Geesteswetenschappen, vernoemd naar oud rector magnificus Justus Lipsius (1547-1606)

tionaal aanzien en trok veel geleerden en onderzoekers. Zo solliciteerde niemand minder dan Albert Einstein bij Kamerlingh Onnes, echter zonder succes. De twee zouden later echter met elkaar samenwerken en werd Einstein in 1920 tot bijzonder hoogleraar aan de Universiteit benoemd.

Het gebouw waar de Rechtenfaculteit zich bevindt, is de voormalige faculteit van de Exacte Wetenschappen en tevens het voormalig laboratorium van de Universiteit Leiden waar Kamerlingh Onnes zijn experimenten deed. Het gebouw is dan ook naar hem vernoemd: het Kamerling Onnes Gebouw (KOG). Afgezien van zijn naam, zijn zijn foto bij binnenkomst, borstbeeld en gedenksteen met herinnering aan de Nobelprijswinst onlosmakelijk met de Faculteit Rechtsgeleerdheid verbonden.

Bestuurelijke elite

Het streven van Willem van Oranje om de nieuwe bestuurders van Nederland op te leiden aan de Universiteit Leiden bleek zijn vruchten af te werpen. Zo heeft de bekende liberaal en een groot staatsman, die tevens de grondlegger van onze huidige parlementaire democratische systeem is, Johan Rudolph Thorbecke (1798-1872), Letteren gestudeerd in Leiden waar hij tevens promoveerde. Thorbecke is niet de enige staatsman die Leiden heeft opgeleid. Zo bestaat het kabinet Rutte uit maar liefst vijf alumni van onze universiteit: Mark Rutte (studeerde Geschiedenis), Maxime Verhagen (studeerde Geschiedenis), Ivo Opstelten (studeerde Nederlands recht: staats- en bestuursrecht), Melanie Schultz van Haegen (studeerde Bestuurskunde) en Edith Schippers (studeerde Politicologie).

De toekomst

Het dat de oude moge duidelijk zijn dat de historische alumni en hoogleraren hebben bijgedragen aan het aanzien van de universiteit wat heeft geleid tot het aantrekken van de hoogleraren en professoren van stature. Dit leidt tot kwalitatief beter onderwijs. Het is mede de reden dat de Universiteit Leiden tot de dag van vandaag tot de betere universiteiten van Nederland behoort. Tot de dag van vandaag leidt de Universiteit Leiden de toekomst van Nederland op. Het is aan ons studenten, maar ook medewerkers, om de naam van onze universiteit hoog te houden en ervoor te zorgen dat de Universiteit Leiden bepalend blijft in zowel de wetenschap als het bestuur van het land, zodat de droom van de Vader des Vaderlands niet verloren gaat. **N**

- 1 Otterspeer, W., 'The bastion of liberty. Leiden University today and yesterday' (Leiden 2008) p. 84
- 2 De advocaat-fiscaalwas in de vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie bij de bijzondere gerechtshoven en de Bijzondere Raad van Cassatie
- 3 Het Museum Boerhaave vindt aan de Lange St Agnietenstraat 10, ter hoogte van de Vrouwenkerksteeg. Toegang voor studenten is overigens gratis.

Keuzevak Telecommunicatierecht (5 EC)

Periode: 21 oktober – 25 november

Docenten: mr. P.C. Knol, mr. J.A. Tempelman en mr. G.J. Zwenne.

Iedereen heeft te maken met telecommunicatie en dus heeft iedereen te maken met telecomrecht. Het vak telecommunicatierecht wordt verzorgd door docenten die ieder al meer dan tien jaar werkzaam zijn in de internet- en telecomsector als bedrijfsjurist of advocaat. Aan de hand van hun praktijkvoorbeelden wordt ingegaan op de businessmodels waarvan telecom en internetaanbieders gebruik maken en wat daarbij de betekenis is van de telecomwetgeving.

Gedacht kan worden aan rechtsvragen als:

Welke ex ante-verplichtingen gelden er voor KPN als onderneming met aanmerkelijke marktmacht? En welke aanspraken hebben Tele2 en Online?

Welke rechten hebben abonnees als hun mobiele aanbieder zijn contractvoorwaarden eenzijdig aanpast? En onder welke voorwaarden mogen mobiele abonnees hun telefoonnummer meenemen naar een nieuwe aanbieder?

Hoe zit het met de veiling van de FM-radio vergunningen van Q-music, SkyRadio en 538?

Wat is “netneutraliteit” en wat is “dataretentie”? Wat kan met locatiegegevens? Kan internetverkeer worden afgetapt voor opsporingsdoeleinden? En waarom vallen e-mail en SMS niet onder het briefgeheim?

Data en inschrijving: Het keuzevak wordt gegeven in de vorm van vijf hoorcolleges en twee werkgroepen elk van 3 uur in de periode van 21 oktober tot en met 25 november van 11:00 - 14:00 uur. Meer informatie is te vinden op de blackboardomgeving van het vak.

Aanmelding kan alleen via uSis.

Voor vragen

Secretariaat eLaw@Leiden, Centrum voor Recht in de Informatie- maatschappij

Kamerlingh Onnes Gebouw
Steenshuur 25, kamer B3.28,
tel. 071-5277 8838

Internet: elaw.leiden.edu

E-mail: eLaw@leidenuniv.nl

Keuzevak Internetrecht

De opkomst van de informatie- en communicatietechnologie (ICT) en het internet confronteert de rechtspraktijk met veel vragen van mogen en moeten op diverse rechtsgebieden. In het keuzevak Internetrecht komt een aantal van deze rechtsvragen aan de orde, naar aanleiding van de volgende onderwerpen:

Auteursrecht en ICT, Digitale grondrechten, Behoorlijk ICT-gebruik, Computercriminaliteit, Privacy en ICT, Elektronische handel en Second Life en andere virtuele werelden

Tien verplichte bijeenkomsten op donderdag 8 september t/m 6 oktober en vrijdag 9 september t/m 7 oktober van 11:00 - 13:00 uur.

Het tentamen vindt plaats op 13 november van 13:00 - 16:00 uur.

Het keuzevak (niveau 300) is bedoeld voor bachelorstudenten en minorstudenten. Overige studenten kunnen voor meer informatie contact opnemen met de coördinator.

Coördinator mw. mr. F.A.M. van der Klaauw-Koops:
f.a.m.vanderklaauw@law.leidenuniv.nl

Secretariaat eLaw@Leiden, Centrum voor Recht in de Informatiemaatschappij:

Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenshuur 25, kamer b3.28
071 - 527 88 38

elaw@law.leidenuniv.nl

<http://elaw.leiden.edu>

Keuzevak Cyberspace & Cyberlaw (5 EC)

Hoe beschermt Facebook de privacy van haar gebruikers?

Is de Pirate Bay aansprakelijk voor auteursrechtinbreuken van haar gebruikers?

Hoe reguleert de OV-chipkaart het reizigersgedrag?

Deze en andere vragen komen aan de orde in het keuzevak Cyberspace & Cyberlaw, dat gaat over de regulering van informatie- en communicatie technologie (ICT). Meer specifiek zal binnen dit vak worden ingegaan op de wisselwerking tussen technologie, recht en maatschappij. Doel van het vak is de juridische deelnemer toe te rusten voor de interdisciplinaire dialoog tussen juristen, beleidsmakers en ICT-ontwerpers die noodzakelijk is om de informatiemaatschappij juridisch op orde te brengen en te houden. Met de kennis opgedaan tijdens deze cursus moet de student in staat zijn om de ontwikkeling van ICT diensten en toepassingen juridisch te duiden en kan de student normatieve uitspraken doen over de (technische) inrichting van een bepaalde ICT dienst of toepassing.

Data en inschrijving

Het keuzevak bestaat uit vijf hoorcolleges en vijf werkgroepen. De colleges vinden plaats op dinsdag van 15:00 - 17:00 uur van 18 oktober tot en met 15 november en op donderdag van 15:00 - 17:00 uur van 20 oktober tot en met 17 november. Inschrijving is alleen mogelijk via uSis.

Meer informatie

mr. dr. Bart Schermer: b.w.schermer@law.leidenuniv.nl
of met het secretariaat van eLaw@Leiden, Centrum voor Recht in de Informatie- maatschappij
Steenshuur 25, kamer B3.28,
071-5277 8838.

Door Thomas Weber en Raphaël Donkersloot

In gesprek met

Afshin Ellian

Prof. Afshin Ellian doceert in afwisseling met prof. Paul Cliteur de hoorcolleges van het eerstejaarsvak Encyclopedie

Het is zinderend heet buiten, wanneer we op een mooie dag in juni het kantoor van professor Afshin Ellian (45) binnenstappen. Hij is open en goedgemutst. We gaan het vandaag hebben over de merites van het vak Encyclopedie van de Rechtswetenschap; het vak dat eerstejaarsstudenten een brede en uitgebreide inleiding in het recht aanbiedt. In afwisseling met professor Paul Cliteur geeft Ellian de wekelijkse hoorcolleges die de onbezoedelde eerstejaarsgeest moeten klaarstomen voor de rechtswetenschap. Verder praten we over zijn afkomst en zijn nevenactiviteiten.

Vlucht uit Iran

Ellian is in 1966 geboren in Iran. In zijn jeugdige jaren leidde hij daar een gelukkig en onbezorgd leven. Dit veranderde echter voor goed vanaf de Iraanse revolutie van 1978. Toen kwam onder leiding van Ayatollah Khomeini een totalitair, islamitisch regime aan de macht. “Het regime accepteerde geen enkel tegengeluid. Destijds was ik erg jong en ik moest zelfs onderduiken.” Zo vertelt Ellian. “Op mijn zeventiende moest ik zelfs mijn land verlaten. Zo werd ik een politiek vluchteling. Maar goed, hierdoor ben ik ook

Afshin Ellian is naast zijn hoogleraarschap ook actief in het publieke debat. Zo schrijft hij o.a. columns voor het NRC Handelsblad over de idealen en vrijheden van de Westerse cultuur

een kosmopolitische figuur geworden. Zaken als vrijheid, terrorisme en mensenrechten zullen mij altijd blijven bezighouden.”

Columns, blogs en gedichten

Ellian meent dat de functie als academicus met zich meebrengt dat hij moet deelnemen aan het publieke debat. Zo heeft hij lange tijd columns geschreven voor NRC Handelsblad en publiceerde hij artikelen in de Volkskrant, The Wall Street Journal, Le Monde, Le Figaro en andere media. De verdediging van de idealen en vrijheden van de Westerse cultuur vormen hier het uitgangspunt. “Mijn nare ervaringen met het dictatoriale regime in Iran hebben natuurlijk mijn werk sterk beïnvloed”, vertelt Ellian als we dit onderwerp aanstippen. “Mensenrechten, politieke vrijheden en democratie zijn voor mij belangrijke onderwerpen waarover ik van tijd tot tijd schrijf. Kijk bijvoorbeeld naar de situaties in Syrië en Libië en hoe wreed daar de mensenrechten worden geschonden. Dat vind ik echt vreselijk. Tegelijkertijd biedt dit soort gebeurtenissen de gelegenheid om over de relatie tussen staat en burgers te gaan reflecteren. Deze grote interesse is ook een belangrijke reden waarom ik uiteindelijk rechtsgeleerdheid ben gaan studeren en waarom ik altijd zo bevlogen ben als ik colleges geef. Daarnaast verschijn ik in het publieke debat als een literaire figuur. Zo schrijf ik ook gedichten over allerlei onderwerpen.”

Encyclopedie, een traditionele inleiding in het recht

Zelf is Ellian nog niet zo lang geleden afgestudeerd: in 1996 verliet hij de Katholieke Universiteit van Brabant (nu Tilburg University geheten) met een graad in drie richtingen: Wijsbegeerte (Politieke filosofie), strafrecht en internationaal recht.

“Mijn eerste baantje was student-assistentchap bij de vakgroep encyclopedie van de rechtswetenschap in Tilburg, bij professor

Willem Witteveen. Daar kwam ik in aanraking met encyclopedie. Wat mij aansprak is dat encyclopedisten een hele brede kennis hebben van het recht maar tegelijkertijd kijken ze op een wetenschappelijk-filosofische wijze naar het positieve recht. Die verbinding heeft mij altijd aangesproken en ik vind het ook heel belangrijk dat je als praktijkjurist het vermogen ontwikkelt om te reflecteren.”

Het vak Encyclopedie zoals wij dat in Leiden doceren hanteert twee studieboeken: één over het positieve recht (d.w.z. het geldende recht, het recht zoals het nu is) en één over de grondslagen van het recht, beide geschreven door Cliteur en Ellian. “Wij doceren traditioneel een inleiding in het positieve recht op alle gebieden: strafrecht, internationaal recht, privaatrecht, et cetera. Daarnaast wordt een beperkte inleiding gegeven over de rechtstheoretische achtergronden van een aantal begrippen, zoals: staat, democratie, en rechtsstaat. Daarbij willen we de klassieke grondslag van het moderne recht uiteenzetten. Studenten moeten vertrouwd raken met de grondslagen van deze begrippen. We behandelen denkers zoals Montesquieu, Hobbes en Rousseau.”

Leiden heeft het imago een sterke rechtenfaculteit te hebben. Niet onterecht, meent Ellian. “Aanvankelijk lag het accent op het privaatrecht, later is daar het (internationaal) publiekrecht bijgekomen, maar onder onze voorganger Hans Franken heeft ook de Encyclopedie van de rechtswetenschap een sterker theoretisch en filosofisch profiel gekregen.”

Klassieke colleges

Lesgeven doet Ellian naar eigen zeggen op “de klassieke manier.” “Je moet het gevoel hebben dat er belangrijke zaken, voorbij alledaagse beslommingen, worden besproken. Ik zou het een grote

“Je kunt immers pas ergens over schrijven, als je daarover voldoende kennis hebt.”

eer vinden, en Paul Cliteur ook, als de studenten over tien jaar nog weten van wie ze hoorcollege hebben gekregen. Zoals dat bij mij zelf ook het geval is. Ik kreeg college van Willem Witteveen en ik heb veel van hem geleerd. Werkgroepen en hoorcolleges moeten niet twee keer hetzelfde behandelen. Dat is niet leuk en niet leerzaam. Je moet ook een beetje betrokken worden bij de actualiteit. Wij hebben nu bijvoorbeeld een arrest van het Europees Hof van de Rechten van de Mens over godsdienstvrijheid. Dat is een hedendaags thema dat twintig jaar geleden niet echt leefde in Europa. Maar de achterliggende discussie is min of meer constant, onveranderlijk. De discussie ging en gaat over recht, politiek, burgerlijke vrijheden en moraal.

Raakvlakken met de ethiek

Moraliteit is een terugkerend thema in het vak. “Wat jij moreel verkeerd vindt, hoeft niet strafbaar te zijn. Mensen weten de betekenis van het werkwoord mogen niet meer. Als ik zeg: ‘ik vind dat je dat niet mag zeggen’, dan betekent dat nog niet dat het strafbaar is. Ik heb me wellicht gebaseerd op moraal, fatsoen of beschaving. Daarom proberen wij de studenten duidelijk te maken wat de bronnen van het gezag zijn. Waarom zijn de wetten geldig en moeten worden nagekomen? De juridische normen moeten hoe dan ook worden gehandhaafd. Ze zijn afdwingbaar. Maar de normen uit de wereld van moraal, fatsoen of beschaving zijn veelal niet afdwingbaar. Het gaat hier om de wederzijdse vrijwillige aanvaarding van deze normen. Er zijn geen juridische middelen om ze te handhaven. Dat is een belangrijk onderscheid dat de studenten al aan het begin van de studie moeten leren.”

Het eerste tentamen: meerkeuzevragen

Na tien weken hoor- en werkcolleges komt dan het grote moment van toetsing. Voor eerstejaars staat er veel op het spel; er kunnen namelijk in één keer tien studiepunten gehaald worden. Bij een goed resultaat is de student voorzien van een goede basiskennis van het recht en heeft hij of zij bovendien gelijk een vliegende start in zijn studie. Ook bij rechten geldt immers: de eerste klap is een daalder waard.

Toch wordt het tentamen vaak door studenten onderschat. Het feit dat het tentamen is gegoten in de vorm van een meerkeuzetoets zou hier een belangrijke oorzaak van kunnen zijn. Waarom dan toch die meerkeuzetoets? Komt het vak encyclopedie dan wel tot zijn recht?

‘Ik vind het belangrijk dat studenten academische vaardigheden meekrijgen zoals het vermogen om zelfstandig en kritisch na te denken.’

Ellian vindt van wel. “Het zijn verschillende afwegingen die tot deze keuze hebben geleid”, zo legt hij uit. “Bij het vak encyclopedie gaat het bij ons in eerste instantie om kennisoverdracht, leesvaardigheid en het analytische vermogen. Wij willen dus toetsen of de studenten in voldoende mate deze academische vaardigheden beheersen. De ervaring leert dat een meerkeuzetoets daarvoor heel geschikt is. Daarnaast is het natuurlijk ook een praktische keuze. Je moet beseffen dat het eerste tentamen wordt afgelegd door ongeveer negenhonderd studenten. Alles moet binnen drie weken worden nagekeken. Verder moet men ook naar het geheel, naar de samenhang tussen de vakken Encyclopedie, Rechtsvinding in theorie en Juridisch Betoog gaan kijken.”

Wel een schriftelijke toetsing: rechtsvinding en juridisch betoog

De afdeling encyclopedie heeft nog twee vakken die voor eerstejaars verplichte kost zijn: *het vak rechtsvinding in theorie en praktijk* (vijf studiepunten) en het vak *juridisch betoog* (vijf studiepunten). Ook deze vakken worden gedoceerd door Afshin Ellian en Paul Cliteur. “De volgorde van deze vakken is in het eerste jaar erg logisch opgebouwd,” zo meent Ellian. “Het vak rechtsvinding vindt direct plaats na het vak encyclopedie. Als de student eenmaal bij het vak encyclopedie de basiskennis in zijn vingers heeft, gaat hij bij het vak rechtsvinding er schriftelijk mee oefenen. Dit gebeurt in de vorm van casus oplossen. Daarnaast wordt er ook weer stilgestaan bij belangrijke juristen die verbonden zijn aan dat vak en wordt er dus tevens weer kennis opgedaan. Het tentamen bestaat alleen maar uit casusposities en open vragen. Het vak Juridisch betoog wordt aan het eind van het studiejaar gegeven. Van de student wordt dan verwacht dat hij nu wel genoeg kennis heeft verworven bij encyclopedie, rechtsvinding en andere vakken. In deze fase wordt de student geacht in staat te zijn om een juridisch betoog te schrijven. Je kunt immers pas ergens over schrijven, als je daarover voldoende kennis hebt.”

Nuttig advies

Ellian wil bij de hoorcolleges de studenten vooral academische vaardigheden meegeven. “Ik vind het erg belangrijk dat studenten gelijk leren om zelfstandig en kritisch na te denken. Het ontwikkelen van academische vaardigheden en ook een academische attitude is wezenlijk voor een studie aan de universiteit. Dit probeer ik vooral op de hoorcolleges mee te geven. Ik geef de student dus als advies om altijd naar deze colleges te komen. Hier bespreken wij zaken die zomaar ook op het tentamen kunnen terugkomen.”

“Daarnaast adviseer ik iedere eerstejaars student om ook direct te beginnen met studeren. Als je alle stof tot de laatste paar weken bewaart, dan wordt de totale studiestof echt te veel en kan het vak onmogelijk met een voldoende worden afgesloten. De wekelijkse stof ervaren de studenten meestal als veel. Maar laten we heel eerlijk zijn: juristen moeten later ook veel leesstof doornemen. Als je als jurist niet efficiënt kan lezen, heb je echt een groot probleem. Van een jurist wordt later bijvoorbeeld verwacht dat hij in een arrest van vijftig pagina’s al snel tot de kern kan doordringen. Bij encyclopedie wordt de student al gelijk met deze vaardigheid geconfronteerd. Door elke week netjes de stof te lezen, zal de student deze vaardigheid al snel onder de knie krijgen. Hou dus alles direct bij. Je hebt daar echt veel baat bij.”

Door Maurits Helmich en Mireille Bosman

In gesprek met

Paul Cliteur

Professor Dr. Paul Cliteur is een schrijver, een columnist, een essayist, een humanist en een secularist, maar hij is vooral onze hoogleraar Encyclopedie van de Rechtswetenschap. Daarnaast is hij tevens wetenschappelijk directeur van het instituut Metajuridica van onze Universiteit en doet voornamelijk onderzoek naar filosofische vraagstukken in relatie tot het recht. Professor Cliteur schreef verscheidene boeken waaronder *Moreel esperanto* (2007), *The secular outlook* (2010) en *Het monotheïstisch dilemma:*

theologie van het terrorisme (2010) waarin we meer kunnen lezen over de ideeën van de hoogleraar. Iedere eerstejaars student zal met Cliteurs ideeën in aanraking komen door de encyclopedie colleges die hij verzorgt. Tijd om alvast een beetje kennis te maken met de bekende en veelbesproken rechtsfilosoof. Novum sprak met hem over zijn studententijd, zijn geliefde vak encyclopedie en zijn laatste twee boeken.

‘Juist in de rechtswetenschap moet er volop ruimte zijn om bestaande paradigma’s te kunnen betwisten’

De studie

Naast Inleiding Staats- en Bestuursrecht is Encyclopedie van de Rechtswetenschap het eerste vak dat de eerstejaars studenten volgen. Volgens Cliteur is dit de meest algemene inleiding in de rechtswetenschap die je je kunt voorstellen. ‘Het is belangrijk dat je direct aan het begin van je studie iets meekrijgt van alle rechtsgebieden. Zo kan je er ook al vroeg achterkomen of rechtswetenschap iets voor je is.’ Naast het verzorgen van de vier vakken in de bachelorfase - Encyclopedie, Rechtsvinding en Juridisch Betoog in het eerste jaar, verzorgt Cliteur ook een deel van de master Encyclopedie en filosofie van het recht. Binnen de master geeft hij het vak Ethiek. In deze master word je aangemoedigd om daadwerkelijk na te denken over het recht en leer je hier over te schrijven. Dit is ook heel nuttig voor de studenten die geïnteresseerd zijn in de rechtspraktijk of in de Raio-opleiding. Als rechter in opleiding hebben zij, door de schrijfervaring, vaak een streepje voor bij het schrijven van vonnissen, zo is mij meer dan eens verzekerd.

Meer leren dan regeltjes

Wat heeft filosofie nu met de rechtswetenschap te maken? Veel. Cliteur durft zelfs te stellen dat je geen goede jurist kan worden zonder substantiële belangstelling te hebben voor rechtsfilosofie: ‘Zelf heb ik HBO gedaan, en WO was voor mij een verademing. Op het HBO was de overgedragen kennis veel te onsamenhangend voor mij; het waren losse flarden. Op de universiteit krijgt men veel meer ruimte dit in perspectief te plaatsen. Maar ook binnen de rechtenstudie moet men bereid zijn om zelf na te denken over het recht. Puur *leren-reproduceren* is mijns inziens niet genoeg om een goed jurist te worden.’

‘een goede jurist dient ook een substantiële belangstelling te hebben voor rechtsfilosofie.’

Sprookje

Leren-reproduceren is dus niet voldoende. Cliteur heeft ambitieuzere plannen met zijn studenten. Hij vergelijkt zijn ambitie met een sprookje van Andersen: *De nieuwe kleren van de keizer*. In het sprookje bieden een stel wevers de keizer kleren aan waarvan zij zeggen dat de kleren alleen voor de keizer zelf onzichtbaar zijn. De wevers zijn echter bedriegers, en de kleren waarover zij het hebben bestaan niet. Toch denkt de keizer dat de kleren echt zijn, en hij loopt daarom naakt rond. Niemand durft de keizer hierop te wijzen, behalve één jongetje. Pas toen dat ene jongetje benoemde dat de keizer naakt was, durfde de rest te volgen. Cliteur: ‘Het is mijn ambitie om studenten op te leiden tot dat ene jongetje, zodat zij - ook tegen de stroom in - het lef hebben te zeggen waar het om draait.’

Stempels

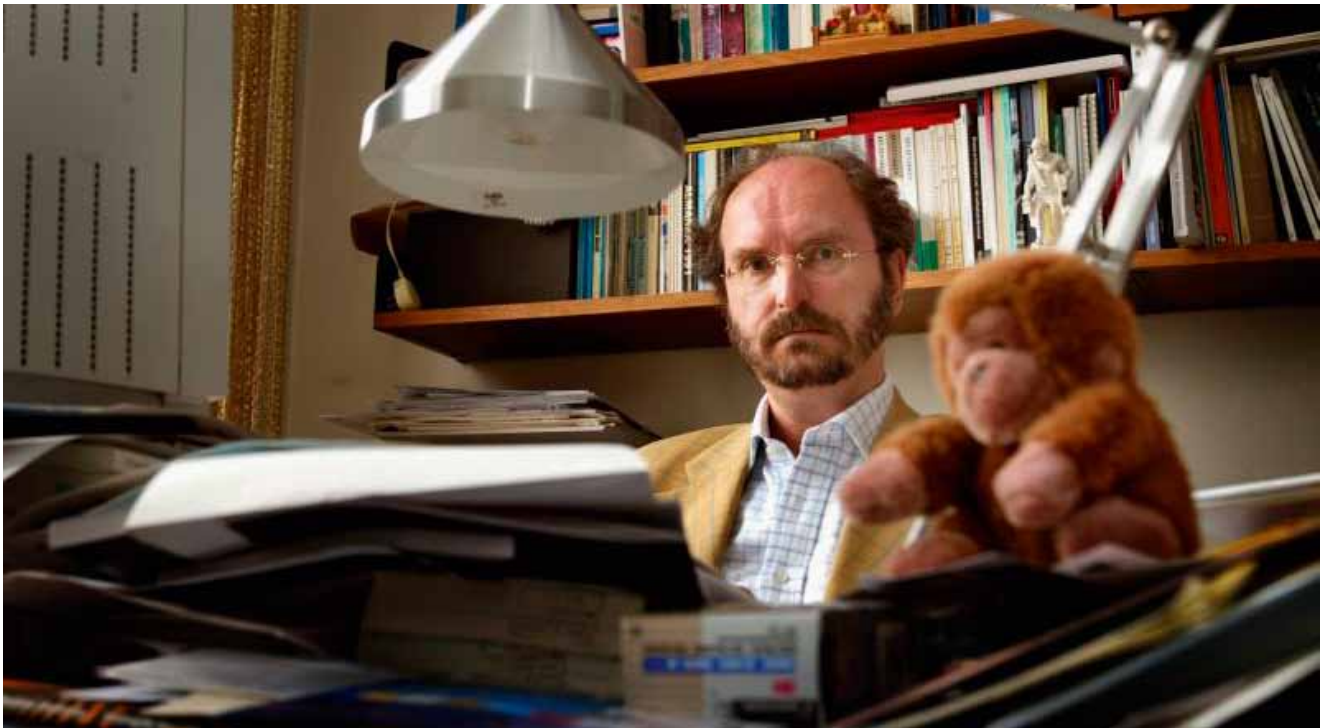
Professor Cliteur vindt het belangrijk dat juist in de rechtswetenschap mensen werkzaam blijven die bestaande paradigma’s omver kunnen gooien. Naar zijn idee is er de afgelopen tijd minder ruimte voor ontstaan. De wetenschap verbureaucratiseert en daardoor wordt de academische vrijheid verder ingeperkt. Er moeten steeds meer stempeltjes worden gezet op iemands plannetjes voordat iets kan worden gepubliceerd en vooral gefinancierd. Het gevaar is dat dit het lef uit het onderzoek kan halen: ‘Ik denk wel eens: stel nu dat Einstein toen hij leefde een vaag idee had van de relativiteitstheorie, en hij dit naar een bureaucratisch instituut zou opsturen, dan vraag ik me af of er wel een stempeltje “goedgekeurd” op zou worden gezet!’

Terugblik

Cliteur, geboren in 1955 werkt vanaf 1984 in de wetenschap en heeft dus een lange staat van dienst. ‘Ik hoop dat ik een onderzoeklijn heb uitgezet waar promovendi dan weer mee verder kunnen.’ Verder heeft hij ook altijd invloed willen uitoefenen op het maatschappelijk debat, politiek en wetgeving. Via de krant heeft Cliteur menigmaal het maatschappelijk debat aangezwengeld: over constitutionele toetsing, over de status van het openbaar ministerie, over dierenrechten en over de noodzaak van een religieus neutrale staat. ‘Het belangrijkste in het schrijven voor de krant is een heldere verwoording van een punt, een afwijkende mening’. Cliteur heeft in het schrijven nog steeds een morele drijfveer. ‘Ik wil het aan de mensen, de maatschappij en de overheid laten zien, als ze iets verkeerd zien.’

Blijven door vader

We vroegen de rechtsfilosoof of hij zich meer filosoof voelt of jurist. Zijn antwoord is niet verrassend: ‘Allebei.’ Alleen werken aan de filosofiefaculteit is ‘te vrijblijvend’. De invloed op het publieke debat, wetgeving en de politiek wil hij graag behouden. En daarvoor is alleen filosofie te abstract. Maar zich bezig houden met de details uit het positieve recht wil Cliteur ook niet. ‘Toen ik studeerde vond ik de eerste twee jaar Rechten stierlijk saai, en ik wilde eigenlijk stoppen. Maar mijn vader - die geen heil zag in alleen de ‘vage’ studie filosofie - hamerde er op dat ik mijn rechtenstudie afmaakte. Het ging beter vanaf het moment dat er vraagstukken uit het recht werden behandeld waarover je iets kon vinden, zoals met het strafrecht. Toch zit er in elk rechtsgebied interessante vraagstukken, soms is het alleen wat langer zoeken.’

'volg niet alleen alle college's maar bereid je ook voor. Een goede voorbereiding is het halve werk'

De werkwijze van een terriër

'Mijn manier van werken is eigenlijk altijd als volgt: je zet je tanden in een onderwerp, als een terriër, en gaat er dan mee stoeien. Zo heb ik me bezig gehouden met de vraag of er getoetst mag worden aan de grondwet.' Wat Cliteur met het vastbijten bedoeld is: lezen, lezen en nog eens lezen. Een paar maanden lang graaft hij zich helemaal in in een onderwerp: 'Uiteindelijk weet je dan over dat specifieke onderwerp altijd meer dan de vakgeleerden en kan je daardoor een bijdrage leveren aan een verandering van het paradigma. Het enige nadeel is dat je door de vakgeleerden in het begin altijd als een irritante indringer wordt beschouwd, maar dat verandert als je volhoudt. De laatste tijd legt hij zich overigens meer toe op het schrijven van artikelen in internationale tijdschriften dan op publiek debat.

De boeken

Inlezen en invechten dus. Het onderwerp waar Cliteur de laatste jaren voornamelijk mee stoeide was: 'het religieus geloof in de samenleving en in de staat.' Hierover heeft de filosoof twee boeken gepubliceerd: *The Secular Outlook*, uitgegeven bij de prestigieuze uitgever Wiley-Blackwell en het Nederlandstalige *Het Monotheïstisch Dilemma*. De boeken zijn ongeveer tegelijk geschreven waarbij Cliteur het monotheïstisch dilemma als het probleem ziet en *The Secular Outlook* als antwoord. Volgens Cliteur zitten er in de drie monotheïstisch godsdiensten - Jodendom, Christendom en Islam - aanknopingspunten voor iets problematisch: dat je kunt radicaliseren en wel zodanig dat je de wetten van een staat naast je neerlegt. Cliteurs oplossing is gelegen in secularisme: de scheiding van kerk en staat. 'Er moet meer loyaliteit komen aan het nationale staatsverband. En dit kan alleen door het staatsverband godsdienstneutraal te maken.' Om dit 'politieke' secularisme te laten slagen gaat Cliteur nog een stapje verder: hij pleit ook voor

morele secularisme. 'Individueen moeten leren om hun moraal niet te baseren op hun godsdienst. Dus voor een morele opvatting zou men geen argumenten moeten aandragen vanuit het geloof.' Op de vraag hoe dit dan in de praktijk zal moeten stelt Cliteur dat het al tijden gebeurt. 'Het overgrote gedeelte van de gelovigen shopt al met het heilige geschrift. Als de voorschriften uit het oude testament van de samenleving zouden volgen dan zou Nederland als Afghanistan zijn.'

Schrijvend ten onder

Cliteur is, ondanks de twee boeken, nog lang niet klaar met het onderwerp. Hij heeft nog ontzettend veel ideeën en hoort de klok tikken. De tijd raast voort en ik moet nog heel wat ideeën uitwerken. Zijn boeken zijn te academisch georiënteerd om echte bestsellers te worden, maar zij hebben wel veel invloed. Vaak publiceert hij zowel in het Nederlands als in het Engels. Voor de verandering heeft hij deze zomer wel een plan voor een populairder boek. Samen met Dirk Verhofstadt reist hij af naar Toscane om daar door hem een week geïnterviewd te worden. Alle onderwerpen waar de rechtsfilosoof over geschreven heeft zullen dan aan bod komen. 'Een beetje zoals wij hier eigenlijk zitten', glimlacht hij ons toe.

De gouden tip

Tot slot vroegen we meneer Cliteur om de gouden tip voor de student. Volgens hem is een studie alleen interessant als je vanaf het begin je inzet: 'Niet dat ik het zelf gedaan heb, maar het is de zondaar die het beste advies geeft'. In tegenstelling tot de meeste docenten, die hameren op het volgen van de colleges, vraagt Cliteur de studenten vooral *voorbereid* naar college te komen of anders vooral weg te blijven. Een goede voorbereiding is immers het halve werk. **N**

Opinie

Het nut van studeren

Het leven op de universiteit gaat nu weer beginnen en zoals elk jaar zullen wij als studenten weer moeten gaan beginnen met studeren. Dit lijkt de normaalste zaak van de wereld maar waarom studeren we, welk doel heeft het eigenlijk? Dit lijkt op het eerste gezicht misschien een eenvoudige vraag, het antwoord daarentegen is best ingewikkeld. Zo is men er in de filosofie na ruim 2000 jaar nog altijd niet over uit.

Plato stelde bijvoorbeeld rond 390 voor Christus dat men zou moeten leren om zijn capaciteiten te verbeteren, maar dit mocht alleen als je daar ook de juiste ziel voor had. De ziel zou namelijk volgens Plato uit verschillende lagen bestaan. De onderste laag zou bestaan uit begeerte, de middelste laag uit verlangen naar moed en roem en de bovenste uit een wil naar het zuivere denken of wijsheid. De lotsbestemming van een individu werd volgens deze theorie bepaald door de sterkste laag. Als je bovenste laag het sterkst was zou je volgens Plato een belangrijk denker en/of leider worden.

Plato wilde daarom dat mensen enkel konden studeren als bij hen de bovenste laag van de ziel sterker was dan de andere twee lagen. Hij stelde ook dat de ideale staat zou kunnen worden gecreëerd door dit soort mensen vanaf de prille jeugd tot aan hun vijfendertigste een degelijke opleiding te geven. Hij beschreef dat in 'Politeia' en later nog eens in 'de wetten'. Kortom, als we Plato moeten geloven ligt er nog veel goeds voor ons in het verschiet. Studeren tot ons vijfendertigste zou echter voor de meeste van ons een behoorlijk duur grapje worden met de nieuwe langstudeerderswet.

Tijdens de Middeleeuwen was het studeren voorbehouden voor koningen en priesters en had het aldus de Middeleeuwse gedachtegang geen functie voor vrouwen. Koningen leerden in Europa toentertijd enkel lezen en schrijven en voornamelijk priesters leerden verder. Het nut ervan was in die tijd voornamelijk het begrijpen van de "Goddelijke wil" en de bijbel. Wij zien het kunnen studeren als iets vanzelfsprekends maar dat is het dus lang niet altijd geweest.

Descartes kende nog meer waarde aan studeren toe, hij stelde namelijk met zijn bekendste uitspraak "cogito ergo sum" (Ik denk dus ik besta) dat het feit dat wij als mensen kunnen denken juist datgene is wat ons bestaan aantoonst. Als we dus enkel zouden genieten van het leven en nergens meer over na zouden denken dan zou ons leven dus juist niets te bieden hebben.

Een mooie gedachten om eens over na te denken op de borrelavond.....

Het nut van studeren is dus ongeveer even gemakkelijk te omschrijven als het nut van het bestaan. Ik zou zelf willen concluderen dat het een vorm van zelfontplooiing is waar wij lang niet altijd bij stilstaan. Wat is het nut van het leven zonder kennis? Ik zou het niet weten en ik raad alle lezers dus aan om met een goede dosis gezonde inzet weer een nieuw jaar te starten; want of we nu studeren om zin te geven aan ons leven, om God te doorgronden of om de toekomstige generatie van wereldleiders te worden, het blijft een uitdaging en iets wat wij als studenten niet zouden moeten onderschatten. **N**

Varia

Keuzevak Sociale Zekerheid

Bij het keuzevak Sociale Zekerheid wordt veel aandacht besteed aan het actuele maatschappelijke en wetenschappelijke debat over het sociale stelsel. Aan de orde komen onder meer: hervorming van arbeidsongeschiktheids- en werkloosheidsregelingen, de invloed van vergrijzing, Europa en sociale zekerheid, ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en sociale zekerheid in de toekomst. Voorkennis is niet noodzakelijk. De bijeenkomsten voor het keuzevak Sociale Zekerheid zullen worden gehouden in de periode 7 september t/m 5 oktober 2011 op maandag en woensdag om 15.15 uur; plaats Kamerlingh Onnes Gebouw, Steenschuur 25, zaal B013. De studiebelasting van het vak is 5 EC. Docent: Prof. dr. K.P. Goudswaard. Informatie over het vak en het precieze rooster: zie Blackboard of <http://www.economie.leidenuniv.nl>. Inschrijven uitsluitend via uSis. In geval van problemen bij aanmelding via uSis dient u contact op te nemen met het Onderwijs Informatie Centrum, KOG, Steenschuur 25, tel. 5278787.

31 augustus | Schermerslezing en onthulling portret in Senaatskamer

De vijfde en laatste Schermerslezing wordt gehouden door prof. dr. N.M. Blokker. Aansluitend onthult Rector Magnificus prof. mr. P.F. van der Heijden een portret van prof. Schermers.

Velen op de faculteit zullen zich prof. mr. H.G. Schermers herinneren. Uit blijvende dank voor zijn inzet voor onze verenigingen hebben Telders, Elsa, Mordenate, Leiden MUN en SIB de afgelopen vijf jaar de Schermerslezingen georganiseerd.

Op woensdag 31 augustus 2011 wordt de vijfde en laatste lezing gehouden door prof. dr. N.M. Blokker. Vanaf 15:00 uur bent u van harte welkom in het Klein Auditorium van het Academiegebouw.

Aansluitend een zeer zeldzame en bijzondere eer: Rector Magnificus prof. mr. P.F. van der Heijden zal dan een portret van prof. Schermers onthullen in de Senaatskamer van het Academiegebouw. Deze gebeurtenis wordt daarna gevierd, en prof. Schermers geëerd, met een receptie in het Academiegebouw.

Keuzevak Politiek staatsrecht

Bestaat er vanuit democratisch-rechtsstatelijk oogpunt in het algemeen reeds voldoende bestaansgrond voor een speciaal aan het politieke staatsrecht gewijd vak, de afgelopen periode hebben de inrichting en het functioneren van de Nederlandse staatsinstellingen nog meer dan gewoonlijk in de wetenschappelijke en maatschappelijke belangstelling gestaan. Dit als gevolg van onder meer de eindrapportages van de stuurgroep parlementaire zelfreflectie (2009), de Staatscommissie Grondwet (2010) en de door een vijftigtal politicologen en bestuurskundigen van diverse universiteiten en onderzoeksinstituten uitgevoerde democratische audit (2011). De rechtsfilosoof Van Gunsteren noemde recentelijk in het Nederlands Juristenblad de verwaarlozing van het staatsrecht door ambtsdragers, gelet op het bijzondere karakter ervan, weliswaar 'begrijpelijk, maar daarom niet minder zorgwekkend'. Het staatsrecht is voor het politieke bedrijf niet minder dan 'van levensbelang'. Immers: 'Als de zeeën in de politiek hoog gaan, kunnen de soms rare regels van staatsrecht het enig overgebleven raamwerk voor samenwerking bieden.'

Tijdens het onderwijs in het onderhavige keuzevak zullen achtereenvolgens de volgende onderwerpen de revue passeeren: het tweekamerstelsel, de vertegenwoordigende taak van het parlement, het wetgevingsproces, de ministeriële verantwoordelijkheid en de actuele constitutionele agenda onder het minderheidskabinet-Rutte. Als een rode draad door de cursus loopt de aandacht voor de Europese rol van regering en Staten-Generaal, in welk verband tevens aandacht zal worden geschonken aan het Europese politieke staatsrecht. Hiernaast bestaat de mogelijkheid om, aan de hand van keuzeliteratuur, een parlementair-historisch, politicologisch, staatsrechtelijk, Europeesrechtelijk, rechtsvergelijkend dan wel praktijkgericht 'spoor' te volgen.

Het vak wordt aangeboden door mr. dr. H.-M.Th.D. ten Napel. De hoor- en werkcolleges vinden plaats op de donderdagen 8, 15, 22 en 29 september en 6 oktober 2011, aansluitend van 11-15 uur. Toetsing geschiedt in de vorm van vijf tussentijdse schriftelijke notities van ca. 1.000 woorden (90%), inclusief de mondelinge verdediging daarvan en overige participatie (10%), met de mogelijkheid van een aanvullend eindgesprek.

De Nederlands-Duitse juristenprijs

De Nederlands-Duitse juristenprijs wordt elke twee jaar uitgelooft onder studenten of net afgestudeerde juristen (starters op de arbeidsmarkt) uit Nederland en Duitsland die zich in hun scriptie of paper hebben bezig gehouden met grensoverschrijdende vraagstukken, waarbij de rechtstelsels van Nederland en Duitsland met elkaar worden vergeleken, of waarin een Europees rechterlijk onderwerp wordt behandeld. Aan de prijs is een geldbedrag verbonden van in totaal € 5.000, inhoudende dat twee inzendingen met een geldbedrag van € 2.500 worden beloond. Er wordt één Nederlandse en één Duitse winnaar gekozen. Zie: www.juristenprijs.nl

Mag de KLM een kale stewardess met tatoeage ontslaan?

Mag de KLM een vrijwel kale stewardess met een tatoeage op haar hand ontslaan wegens het herhaaldelijk negeren van de voorschriften over een verzorgd uiterlijk?

Feiten en omstandigheden

De 45-jarige stewardess Ilse wordt na twaalf jaar ontslagen door de KLM. Zij zou zich niet houden aan de verzorgingsregels; ze heeft een tatoeage op haar linkerhand, een oorpiercing en draagt het haar gemillimeterd. Af en toe is ze geheel kaal en daarnaast draagt ze ook veel ringen aan haar vingers.

Het begint met een gesprek na een klacht over onder meer haar uiterlijke verzorging. In de gespreksbevestiging staat het volgende: "Tijdens ons gesprek hebben wij de volgende afspraken gemaakt: Indien u het KLM uniform draagt dient u zich te houden aan de uniformvoorschriften. Wij hebben afgesproken dat u tijdens het dragen van het uniform geen oorpiercing meer zult dragen. Ook zult u er voor zorgdragen dat uw tatoeages niet zichtbaar zijn als u het KLM uniform draagt."

Korte tijd daarna vind er opnieuw een gesprek plaats met Ilse, waarvoor de aanleiding een herhaaldelijke te laat melding was, signalen over haar uniformering en gedrag. Ilse krijgt een schriftelijke waarschuwing en het volgende wordt afgesproken: "het niet dragen van zichtbare piercings (in neus of oor), het afplakken van tatoeages die zichtbaar zijn en het dragen van slechts 2 ringen per hand (simpel design), - U denkt na over de effecten die uw haardracht tot gevolg hebben en zult hierop passende maatregelen nemen"

Enkele maanden daarop volgend ontvangt Ilse een bericht van KLM, dat ze gesignaleerd is met een afwijkende uniformdracht in het bemanningencentrum. Het is de tweede keer binnen vijf maanden dat dit gebeurt, en KLM geeft aan dat dit onacceptabel is in hun ogen. In mei wordt wederom een gesprek gevoerd, waarin duidelijk wordt dat vooral haar zichtbare tatoeage op de hand aanleiding gaf tot het gesprek. Afgesproken wordt om deze te bedekken met een pleister of camouflage make-up. Dezelfde afspraken als eerder worden nog eens bekrachtigd: "U zult zich in de toekomst

beperken tot het dragen van twee ringen per hand. (...) Tijdens het gesprek hebben wij tevens uw haardracht besproken. U draagt uw haar zeer kort en bent af en toe volledig kaal. Ik adviseer u uw haardracht aan te passen, zodat u hiermee aan boord geen problemen kunt krijgen."

In een schriftelijke waarschuwing van 6 juli 2007 is aan Ilse bericht: "Op 5 juli jl. is wederom geconstateerd dat uw uniformering en uiterlijk voorkomen niet conform de gemaakte afspraken en geldende regelgeving was. In het bijzonder in verband met het feit dat uw hoofd volledig kaal is geschoren. Wij hebben u hierop aangesproken en wij hebben u een bijzonder vliegverbod opgelegd. Naar aanleiding van bovenstaande en omdat uw uniformering en uiterlijk voorkomen in het verleden meerdere malen met u is besproken, hebben wij besloten om u een schriftelijke waarschuwing te geven. (...) Om herhaling in de toekomst te voorkomen, hebben wij de volgende afspraken met u gemaakt: van 5 juli 2007 tot en met 16 juli 2007 is een vliegverbod van kracht, omdat u uw dienst- en uniformkleding niet op de voorgeschreven wijze heeft gedragen en in verband met uw uiterlijk voorkomen; - De periode van het bijzonder vliegverbod wordt in het bijzonder ingezet zodat uw haar kan aangroeien. Richtlijn hiervoor is dat uw hoofdhaar bedekt is; (...)"

16 juli is het vliegverbod vervolgens opgeheven, omdat Ilse zich aan de afspraken had gehouden. Van de 17e tot de 20e werd ze ingedeeld op een vlucht naar onder meer Paramaribo. Daar constateerde de Senior Pursor dat Ilse haar haar korter was dan afgesproken. Hij sprak Ilse hierop aan, en heeft daarbij aangegeven dat hij haar uiterlijk voorkomen niet acceptabel vond om de terugvlucht werkend te kunnen uitvoeren. Ilse stelde daarop voor om een pruik te dragen. De Senior Purser stemde daarmee in, bij wijze van experiment.

Op dat moment had de KLM nog geen ondergrens gesteld ten aanzien van de minimum lengte van het haar. Om die reden werd besloten om geen maatregel te nemen tegen Ilse, maar wel werd haar gezegd dat het dragen van een pruik geen structurele oplossing is, maar bedoeld om haar haar te kunnen laten groeien.

Minimale haarlengte

Om te komen tot een acceptabele haardracht, is de ondergrens van

Dat het dragen van een pruik geen structurele oplossing is, maar bedoeld om haar haar te kunnen laten groeien.

“geconstateerd dat uw haardracht opnieuw niet voldoet aan de overeengekomen haarlengte. U heeft zich hiermee niet als goed werknemster gedragen waardoor het vertrouwen van KLM in u als werknemer onherstelbaar beschadigd is.”

de lengte van haar gesteld op 1 centimeter. Volgens KLM is het aan hem om te bepalen hoe de medewerker er tijdens de dienstuitoefening uit dient te zien indien er sprake is van een functie waar uniformiteit van belang is. De KLM uniformvoorschriften hebben tevens tot doel om de medewerker er eenduidig en herkenbaar (uniform) voor de klant uit te laten zien. Een kaalgeschoren hoofd wordt door KLM als extravagant gezien wat niet strookt met de uniformiteitsvoorschriften. Dit beleid is gecommuniceerd met Ilse, maar opnieuw gaat het mis.

Het is 3 april 2008, op Ilse haar deurmat valt een brief van KLM: “(...) Er is met u overeengekomen dat uw haar 1 cm of langer zou zijn als u moet vliegen. Aangezien uw haar korter oogde dan de overeengekomen lengte hebben wij, samen met u, uw haar opgemeten. De lengte bleek echter niet te voldoen aan de overeengekomen 1 cm wat ons heeft doen besluiten u van uw geplande vlucht af te halen.”

21 april 2008: “Sinds 2005 bent u herhaaldelijk herinnerd aan de uniformvoorschriften. U hebt tweemaal een schriftelijke waarschuwing ontvangen in verband met de overtreding van de uniformvoorschriften. Wij hebben meerdere gesprekken met u gevoerd om duidelijke afspraken te maken en om tot een oplossing te komen. Wij hebben duidelijkheid gegeven met betrekking tot de uniformvoorschriften en de voor de KLM acceptabele haarlengte van (minimaal) 1 centimeter. U hebt ruim voldoende gelegenheid gehad om uw gedrag te veranderen. Er is geconstateerd dat u zich herhaaldelijk niet heeft gehouden aan de uniformvoorschriften en dat u zich herhaaldelijk niet heeft gehouden aan eerder gemaakte afspraken. (...) De ernst van de feiten en omstandigheden zijn voor ons aanleiding tot het nemen van een disciplinaire maatregel. Wij hebben dan ook besloten om u een berisping op te leggen, zoals is bedoeld in artikel 12.1 (2)a van de CAO voor KLM cabinepersoneel. Tevens delen wij u mee dat bij herhaling van het in strijd handelen met de u bekende voorschriften c.q. bij enig plichtsverzuim in welke vorm dan ook, wij ernstig overwegen ernstiger maatregelen te treffen, waarbij beëindiging van uw dienstverband, indien de omstandigheden ons daartoe aanleiding geven, niet is uitgesloten.”

KLM heeft bij brief van 15 mei 2009 aan Ilse geschreven: “(...) Voor wat betreft uw haardracht beweert u dat uw haar wel degelijk de overeengekomen 1 cm was. Wij hebben aangegeven vaste meetmomenten met u af te willen spreken om dit soort onduidelijkheden in de toekomst te voorkomen. (...)”

Ilse draagt enkele suggesties aan op het probleem op te lossen. De suggestie die KLM bevalt, is het instellen van een maandelijks meetmoment van haar haar, aansluitend aan haar vluchten, gedurende 6 maanden. In dat halfjaar verwacht ze bewezen te hebben dat haar werkhouding professioneel is, zodat meting daarna niet meer nodig is.

Eind augustus 2009 ontvangt Ilse een laatste schriftelijke waarschuwing. Weer zijn er opmerkingen gemaakt tijdens een vlucht over haar uiterlijk. Er waren tatoeages zichtbaar, ondanks make-up. “Dit is in strijd met de binnen KLM geldende uniformvoorschriften. Vanaf heden accepteren wij geen enkele klacht of melding meer over uw uiterlijk of andere zaken die betrekking hebben op het niet naleven van de uniformvoorschriften; het is uw eigen verantwoordelijkheid is om de uniformvoorschriften letterlijk op te volgen. U dient deze brief te beschouwen als allerlaatste waar-

schuwing: houdt u zich niet aan de bovenstaande 2 punten, dan zullen wij overgaan tot beëindiging van uw dienstverband.”

KLM heeft op 1 april 2010, toen ook een nieuw uniform werd geïntroduceerd, nieuwe uniformregels bekend gemaakt, waarin is opgenomen dat vrouwelijke medewerkers geen kaal hoofd mogen hebben. Op 25 juni 2010 is Ilse geschorst omdat er weer een klacht zou zijn over haar haardracht.

Per brief van 29 juni 2010 heeft Ilse toen aan KLM geschreven: “(...) Al geruime tijd gebruik ik mijn eigen tondeuse, zoals afgesproken en dit ging goed. Echter, na 3 maanden niet thuis te kunnen zijn geweest, ben ik in mijn vakantie eindelijk weer naar mijn vriend in Suriname geweest waar ik naar de kapper ben gegaan en mijn haar heb laten egaliseren en weer netjes heb laten maken. Helaas is het toch minder gegroeid als verwacht (...) wat deze schorsing tot gevolg heeft gehad. Hierover toon ik mijn berouw omdat mijn baan mij heilig is en er mij alles aan gelegen is deze te kunnen behouden. (...) Ik hoop dan ook dat u mij nog één keer de kans wilt geven u te kunnen laten zien dat deze ooit eigenwijze Ilse haar lesje nu eindelijk geleerd heeft (...)”

Bij brief van 12 juli 2010 heeft KLM aan Ilse verteld: “(...) Helaas hebben wij, ondanks alle eerdere afspraken, waarschuwingen en gespreksbevestigingen, voorafgaand aan uw vertrek met vlucht KL735 op 25 juni 2010 geconstateerd dat uw haardracht opnieuw niet voldoet aan de overeengekomen haarlengte. U heeft zich hiermee niet als goed werknemster gedragen waardoor het vertrouwen van KLM in u als werknemer onherstelbaar beschadigd is. Gelet op al het voorafgaande is KLM voornemens om de arbeidsovereenkomst met u te beëindigen. (...)” KLM vindt dat het vertrouwen is beschadigd en zij zich niet als ‘goed werknemster’ heeft gedragen. Samenwerking is niet meer mogelijk.

Het oordeel

De rechter vindt dat de werkgever binnen redelijke grenzen eisen mag stellen aan de representativiteit van het personeel. De werkgever bepaalt het beeld van de onderneming. De voorkeuren van de stewardess zijn geheel persoonlijk – niet religieus of cultureel bepaald. Haar functie houdt ook in dat ze passagiers gerust stelt of „een zekere mate van veiligheid biedt”. Het uiterlijk mag daarbij „niet afleiden”. De inbreuk op haar vrijheid is niet onredelijk. Een kaal hoofd is bij vrouwen volgens de rechter maatschappelijk wel extravagant. En: wie kiest voor het beroep van stewardess accepteert een uniform en strenge regels. Zij kreeg voldoende kansen van haar werkgever en zocht zelf de grens op door het haar steeds zo kort te knippen. Het ontslag is terecht.

Civiel recht in Leiden

De studie van het civiel recht kent in Leiden een lange en rijke traditie. Denk aan de grote civilist Meijers, die het Burgerlijk Wetboek ontwierp. Wie civiel recht studeert in Leiden, staat bovendien midden in het maatschappelijk debat van vandaag én morgen, in Nederland én daarbuiten.

Met actuele vraagstukken van contractenrecht. Vergt bevordering van de internationale handel een Europees contractenrecht en hoe zou dat er uit moeten zien? Is op termijn een Europees Burgerlijk Wetboek wenselijk? En met actuele vraagstukken van aansprakelijkheidsrecht. Kunnen financiële toezichthouders als De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten aansprakelijk worden gehouden in hun rol als toezichthouder? Moet 'affectieschade' voor vergoeding in aanmerking komen of laat verdriet om het overlijden van een naaste zich niet in geld uitdrukken? En kunnen multinationals in Nederland worden aangesproken op mensenrechtenschendingen begaan door dochterondernemingen in Afrika of Azië?

Bachelorfase: de kern van het vermogensrecht

Deze vraagstukken vergen grondige kennis van het vermogensrecht. Het vermogensrecht gaat over de rechtsverhouding tussen

burgers en rechtspersonen onderling. Wie heeft recht op wat? Wie een contract sluit moet doen wat hij afspreekt, maar wat als de afgesproken prestatie niet langer mogelijk blijkt (contractenrecht)? Schade moet worden vergoed, maar hoe ver reikt die schadevergoedingsplicht precies (aansprakelijkheidsrecht)? Diefstal is geen geldige wijze om eigendom te verwerven, maar hoe moet het wél (goederenrecht)? Wat zijn de vermogensrechtelijke consequenties van het aangaan van een huwelijk of van een geregistreerd partnerschap (relatievermogensrecht)? Deze en andere vragen komen aan de orde in de bachelorvakken Inleiding burgerlijk recht (Ba1), Verbintenissenrecht en Goederenrecht (Ba2).

Masterfase: verdieping en vaardigheden

Veel studenten kiezen ervoor zich na hun bachelor te specialiseren in het civiel recht. De masterspecialisatie civiel recht biedt een brede opleiding en een uitstekend perspectief op de arbeidsmarkt. Verdieping en vaardigheden staan in de masterfase centraal. Er is veel aandacht voor de internationale aspecten van het vermogensrecht. De internationalisering en Europeanisering van het contractenrecht komen aan bod bij de vakken Transnationaal Vermogensrecht en Internationaal Privaatrecht. De vraag hoe de rechter te werk gaat bij het oplossen van een geschil staat centraal bij het vak Rechtsvinding. En de daaraan voorafgaande vraag hoe een zaak voor te leggen aan de rechter bij het vak Burgerlijk Procesrecht. Het vermogensrecht passeert in volle breedte de revue bij de schrijfvakken Practicum en Privatissimum. Bij het laatste vak wordt diep ingegaan op thema's als internationale ondernemingsfinanciering, mededingsrecht en massaschade en internationaal goederenrecht. Gedurende vijf tot zes weken schrijven studenten wekelijks een processtuk, akte, annotatie of wetenschappelijk

Studievereniging Suum Cuique

De masterspecialisatie civiel recht kent een bloeiende studievereniging. Suum Cuique organiseert zo'n vier keer per jaar een lezing door bijvoorbeeld een advocaat-generaal of een excursie naar een rechterlijke instantie. Ook is er een jaarlijks congres. De studievereniging heeft daarnaast een belangrijke forumfunctie: behalve de masterstudenten zijn ook alle docenten lid.

Website: www.suum-cuique.nl

Studenten over civiel recht

'Het curriculum daagt uit en biedt door de verschillende accenten voldoende keuzemogelijkheden om binnen de master te specialiseren. Een mooie brug tussen bachelor en advocatuur'

Lucas Dröge, masterstudent 2010-2011

'Ik heb voor civiel recht gekozen vanwege de diversiteit aan vermogensrechtelijke onderwerpen. In combinatie met mijn keuze voor het accent Arbeidsrecht zeker een goede basis voor de advocatuur!'

Erika Wies, masterstudent 2010-2011

artikel waarin zij een concrete rechtsvraag tot de bodem uitzoeken. Dat is hard werken. Maar het levert behalve begrip van het vermogensrecht ook vaardigheden op. Vaardigheden die geen advocaat, rechter of jurist die waar dan ook werkzaam is, kan missen: analyseren, juridisch redeneren, schrijven, pleiten, discussiëren, werken onder druk en op tijd leveren.

Naast Practicum en Privatissimum worden in profileringsvakken als Bouwrecht, Verzekeringsrecht en English Contract Law specifieke deelgebieden van het civiel recht uitgediept.

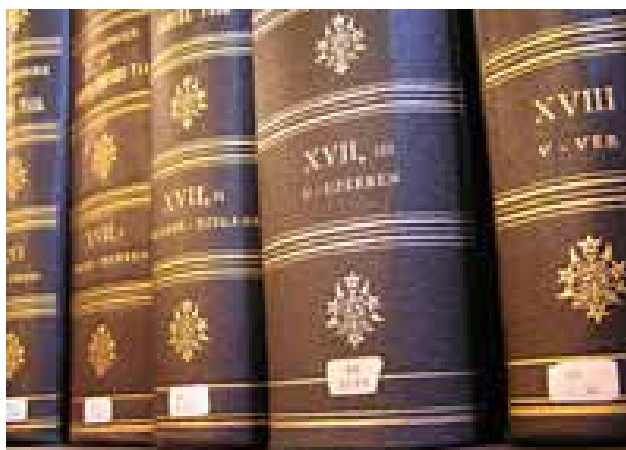
De masterfase wordt afgerond met een scriptie. In toenemende mate maken studenten gebruik van de mogelijkheid te schrijven over een onderwerp dat deel uitmaakt van lopend onderzoek van één van de docenten van de afdeling Civiel recht. Onderwijs en onderzoek gaan zo hand in hand.

Je kunt er voor kiezen een accent aan te brengen in de masterspecialisatie civiel recht (zie kader).

Accenten in de masterspecialisatie civiel recht

Je kunt een accent aanbrengen in de masterspecialisatie civiel recht door de keuze van profileringsvakken en het onderwerp van de scriptie. Accenten:

- Internationaal (English Contract Law en Internationaal Transportrecht)
- Onroerend goed (Bouwrecht en Huurrecht)
- Arbeidsrecht (Arbeidsovereenkomstenrecht en Capita Selecta Arbeidsrecht)
- Togapraktijk (Practicum Togapraktijk Civiel recht en keuze uit alle vakken)
- Generalist (keuze uit alle vakken)

Oud eerstejaarsstudenten aan het woord

Het academisch jaar van 2010-2011 is alweer voorbij. Honderden studenten hebben hun eerste jaar aan de rechtenfaculteit mogen ervaren. Dat betekent ook honderden verschillende verhalen over werkgroepen en hoorcolleges volgen, commissiewerk, bijbaantjes

en tentamens maken. Aan drie studenten heb ik hun mening over het eerste jaar gevraagd en wat ze naast de studie heeft beziggehouden.

Genny Liu was vorig jaar als praeses eerstejaarscommissie o.a. verantwoordelijk voor de ouderdag op de rechtenfaculteit

Genny Liu, praeses eerstejaarscommissie JFV Grotius 2010-2011

Eerste jaar

Genny, kan je vertellen over jouw indrukken van het eerste jaar?

Het eerste jaar is me erg goed bevallen. Na een jaar de verkeerde studiekeuze gemaakt te hebben, weet ik nu goed wat ik wil en waar mijn interesses wat betreft studie liggen.

Dus nu het eerste jaar afgelopen is, besef ik me goed dat ik met Rechten en Leiden de goede studie in een leuke stad heb gevonden.

Wat vind je van de vakken die werden gegeven?

De hoor- en werkcolleges worden hier goed gegeven vind ik. Natuurlijk zijn er vakken die je wat minder liggen en daar lig je letterlijk niet wakker van. Het leukste en interessantste vak van het eerste jaar vind ik Inleiding Straf- en Strafprocesrecht. Je merkt ook goed hoeveel dagelijkse nieuwsberichten met dit onderwerp te maken hebben. Dus dan lees je iets in de kranten en dan denk je

van 'hè, dat heb ik in mijn hoorcollege gehad!'. Persoonlijk vind ik Inleiding Internationaal- en Europees Recht iets minder. Het lukte mij maar niet om het interessant te vinden, hoe hard ik mijn best ook deed. Dus dat ligt meer aan mijzelf dan aan de studie denk ik.

Woon je op kamers?

Ik woon nog niet op kamers, omdat ik eerst wilde kijken wat ik van het eerste jaar vond. Bovendien is het van mijn ouderlijk huis een half uur naar de universiteit, dus dat is gemakkelijk te doen. Mijn intentie was wel om vanaf het tweede jaar te gaan zoeken, dus daar moet ik maar eens mee beginnen.

Eerstejaarscommissie

Je bent dit voor het studiejaar 2010-2011 actief geweest in de eerstejaarscommissie als praeses. Kan je daar meer over vertellen?

De eerstejaarscommissie is zoals de naam al zegt: een commissie voor eerstejaarsstudenten, door eerstejaarsstudenten. Deze commissie organiseert allerlei activiteiten speciaal voor de nieuwe stu-

denten van de faculteit. Onze grootste activiteit dit jaar was de ouderdag. Hierin wilden we de ouders de gelegenheid geven om écht te ervaren hoe het is in Leiden, op de faculteit en om de studie Rechtsgeleerdheid te volgen. Dit betekende voor de commissie veel vergaderingen, veel organisatiewerk en toen de dag bijna naderde, kregen we ook allerlei tegenslagen te verwerken. Maar als een echte team hebben we ervoor gezorgd dat het met een opkomst van 200 man een groot succes werd!

Een mooie ervaring dus?

De eerstejaarscommissie heeft een extra toevoeging aan mijn eerste jaar gegeven, want het is een nieuwe leerzame ervaring voor mij geweest. Ook ben ik op deze manier in aanraking gekomen met allerlei aspecten van het eerste jaar, de studie en de faculteit. Daardoor voel ik me ook meer betrokken en begin ik mijn plek hier in Leiden steeds meer te vinden.

Als ik later terugdenk aan mijn eerste jaar, zal de eerstejaarscommissie zeker meteen bij mij opkomen.

Een aanrader voor aankomende studenten?

Sowieso raad ik aankomende studenten, die zich meer betrokken willen voelen bij hun studie(-vereniging), aan om zich op te geven voor commissies. Het is erg leerzaam, want je leert bijvoorbeeld nieuwe vaardigheden of je ontwikkelt ze juist verder. Bovendien leer je nieuwe mensen kennen, die je anders misschien nooit had leren kennen. Maar vooral de eerstejaarscommissie is een tip, omdat je net als de anderen binnen de commissie nieuw bent met alles wat met je studie te maken heeft. En je kan deze commissie zien als een verdergaande inleiding van het eerste jaar.

Tips

Heb je nog tips voor de aankomende studenten?

Probeer al vanaf het begin er achter te komen of de studie je echt interesseert en iets voor jou is. Het is zonde als je er pas aan het einde van het jaar erachter komt. En heel cliché: maar doe je best, blijf gemotiveerd en dan haal je het eerste jaar echt wel!

Silke Fest, actief lid SSR

Eerste jaar

Silke, hoe heb jij het eerste jaar ervaren?

Het eerste jaar vond ik heel leuk. In het begin was het natuurlijk wel even wennen wat betreft de hoeveelheid stof en de manier van toetsen, maar je past je redelijk snel aan. Je leert snel nieuwe mensen kennen en ik voelde me al snel thuis in Leiden en op de universiteit. De hoorcolleges waren even wennen, je zit met alle studen-

ten in een zaal naar een hoogleraar te luisteren en tegelijkertijd probeer je alles op te schrijven wat die man zegt, omdat alles belangrijk lijkt te zijn. Ik ben ook zo snel mogelijk van collegeblok naar laptop overgestapt, omdat ik het tempo van schrijven op een gegeven moment niet meer bij kon houden. De werkgroepen waren een stuk bekender omdat je dan in een lokaal zit met ongeveer dertig mensen. Er is meer contact tussen jou en de leraar, wat ik persoonlijk wel fijn vind. Je stelt liever een vraag in een kleine groep dan in een grote collegezaal.

Silke Fest, nu tweedejaars student rechtsgeleerdheid

Wat vond je het leukste vak? En welke vakken waren minder?

Het leukste vak vond ik toch wel strafrecht, dat gebied heeft in het recht toch wel mijn meeste interesse. Ik heb er ook over nagedacht criminologie te gaan studeren, maar uiteindelijk trok Rechten mij meer aan. Verder vond ik burgerlijk recht ook een heel interessant vak. Vooral verbintenissenrecht en goederenrecht vond ik erg leuk. Moeilijk, maar wel heel interessant. Inleiding Staats- en Bestuursrecht en Inleiding Internationaal en Europees recht vond ik de twee minst leuke vakken. Daar vond ik echt niets aan en ik heb daar erg veel moeite voor moeten doen.

Woon je op kamers?

Ik woon als sinds het begin op kamers. Mijn ouders wonen in Sommelsdijk op Goeree Overflakkee, dat is hier met het OV ongeveer twee en een half uur vandaan, dus op en neer reizen was niet echt een optie. Ik heb qua hospiteren wel geluk gehad. De zondag voor de El-cid week was voor mij de eerste keer en ik had de kamer meteen. Ik zit in een T-flat op de klikspaanweg en heb een erg gezellig gemengd huis met leden en niet-leden. We zijn een vrij actief huis en gaan dus regelmatig samen eten, shoppen en relaxen in het zonnetje op het grasveld voor met een fles wijn en een snack erbij.

SSR

Je bent een actief lid op de studentenvereniging SSR. Waarom ben je daar lid geworden?

Ik heb me ingeschreven bij SSR omdat ik me direct thuis voelde op de vereniging. Er hing een goede sfeer en de mensen die ik tijdens de El-Cid sprak waren erg gezellig. Ik wilde aan het begin van de studie niet te veel verplichtingen. Verder heb je bij SSR disputeren, wat ik zelf heel leuk vind. Je hebt dan binnen je dispuut je eigen lichter, maar tegelijkertijd heb je toch een groep met meerdere jaarlagen. Dat is ook handig als je dezelfde studie doet. Een paar van mijn clubgenoten hebben me echt wel geholpen bij vakken als Rechtsvinding en Strafrecht.

Wat heeft SSR toegevoegd aan je eerste jaar?

Vooral heel veel feest en gezelligheid, ik ben lid geworden van het dispuut L.D.G. Soixante-neuf. Daar had ik de eerste helft van het jaar het erg druk mee vanwege de ontgroening. Ik heb een hele goede jaarband opgebouwd met mijn lichter: Prominent! We hadden dit jaar een grote lichter, elf mensen, maar dat maakte het

ook heel gezellig. We doen heel veel met het dispuut, maar ook met de lichter gaan we uit eten en lekker stappen. Het heeft dit jaar erg veel bijgedragen aan mijn sociale netwerk.

Heb je ook commissiewerk gedaan?

Ik heb er dit jaar bewust voor gekozen om nog geen commissiewerk te doen. Ik heb me nu wel aangemeld voor de straf- en gala-commissie en ben daar ook voor geformeerd. De strafcommissie wordt eigenlijk pas interessant zodra er iemand door het bestuur wordt aangeklaagd.

Een goede keus dus. Is het een gemis als je niet lid wordt van een studentenvereniging?

Ik ben zelf erg blij dat ik het gedaan heb en ik ben ook erg actief op de vereniging. Ik denk dat je niet per se van een studentenvereniging lid hoeft te worden. Als jij erg actief bent via je studievereniging of sportvereniging kun je daar denk ik ook veel uit halen. Persoonlijk vind ik het wel echt iets toevoegen aan het studentenleven.

Toekomst en tips

Wanneer ga je afstuderen denk je?

Ik hoop dat ik mijn bachelor in drie jaar afrond en dan mijn master in één jaar, maar ik denk dat ik wel uitloop zal hebben met de studie. Ik zou niet langer dan vijf jaar in totaal bezig willen zijn. Het voordeel is dat ik vrij jong ben begonnen met studeren en ook in een keer de goede studie te pakken heb, waardoor een beetje uitloop, althans niet volgens de overheid, niet erg is.

Wat wil je gaan doen na de studie?

Ik heb nog geen idee wat ik na mijn afstuderen wil doen. Ik weet ook nog niet in welke richting van het recht ik me wil gaan specialiseren. Daar zal ik tijdens het vervolg van de studie snel genoeg achterkomen. En misschien zal dat later ook nog veranderen. Het voordeel is dat rechten een zeer brede studie is waar je ontzettend veel kanten mee op kan, dus je kan na de studie vrij veel kanten op.

Heb je nog tips voor aankomende studenten?

Het is misschien al honderdduizend keer gezegd, maar ik zeg het nog een keer: als je de stof bijhoudt, dan ga je het zeker redden! Het is niet meer het VWO waar je een dag voor je toets de stof nog eens door kon kijken, die mooie tijden zijn helaas voorbij. Daartegenover staat een geweldig leven als student.

Robin de Bruine, gediplomeerd jager

Eerste jaar

Robin, hoe was jouw eerste jaar?

Afgelopen jaar was werkelijk enorm gezellig, leerzaam en soms ook best pittig. Ik heb het erg getroffen met mijn spontane, gezellige tutorgroep afgelopen jaar, waardoor de colleges nog enigszins leefbaar bleven. Er zaten dramatisch verwarrende, slaapverwekkende en zelfs oneindig durende colleges bij, maar grotendeels was het toch behoorlijk leerzaam allemaal.

Welk vak vond jij het leukst en welk vak het saai?

Dat vind ik moeilijk te zeggen. Zo had ik mij bij Strafrecht bloedstollende CSI taferelen voorgesteld wat uiteindelijk niet echt mijn

vak bleek te zijn, terwijl ik bij Belastingrecht de bui al zag hangen, en het achteraf allemaal erg mee viel. Ieder vak kende wel interessante en minder interessante onderdelen.

Woon je op kamers?

Nee gelukkig niet. Veel klasgenoten vinden het hoog tijd dat ik eens op mezelf ga wonen, maar ik zit helemaal prima thuis. Mijn ouders hebben onlangs een mooi huis laten bouwen op het platteland aan de Kagerplassen, daar krijg je mij voor geen goud meer uit!

Jagen

Een grote hobby van je is jagen, wat moet ik mij daarbij voorstellen?

Nou 'jacht' is eigenlijk niet het goede woord, daar kleeft ook een vreselijk negatief gedachtegoed aan vast. In vroegere tijden was de

Robin de Bruine

jacht een grof bloedbad, waardoor veel mensen nog steeds met het idee leven dat de jacht een dieronvriendelijke slachting is. Tegenwoordig is daar gelukkig niets meer van waar. Het afgelopen jaar heb ik vier Flora- en Faunawet examens afgelegd en doe tegenwoordig veel aan Faunabeheer en schadebestrijding.

Hoe kwam je er bij om je voor deze examens in te schrijven?

Vroeger wilde ik graag dierenarts worden, maar het benodigde scheikundig talent liet mij een beetje in de steek. Ik ben een groot dierenliefhebber en ben vaak in de natuur te vinden. Een jaar geleden zat ik op mijn kamer te leren voor een tentamen toen ik opeens een groep jagers door de polder zag lopen. Ik zag één jager zijn geweer heffen op een overvliegende kraai, en zag hoe het dier dood neerviel. Het choqueeerde mij enorm en ik vloog naar buiten om vervolgens in hevige gemoedstoestand de jagers te vervloeken. De gebeurtenis bleef mij lang bij en ik besloot mij meer te verdiepen in de jacht.

Na heel wat leesvoer verwerkt te hebben was ik helemaal niet meer zo anti-jacht. Ik begreep steeds meer waarom er werd geschoten op bepaalde soorten en leerde dat de jacht veel meer is dan alleen maar schieten. Ik besloot mij in te schrijven bij de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, volgde de Jachtopleiding en schreef mij in voor de Flora- en Faunawet examens. Opeens was ik niet alleen dierenliefhebber, ik werd ook beschermer en beheerder.

Wat is het verschil dan precies tussen jacht, schadebestrijding en faunabeheer?

Heel simpel, jacht is het in stand houden van een gezonde populatie wildsoorten, streng door wetgeving gereguleerd. Om te zorgen dat de stand van wildsoorten kwantitatief niet dermate

hoog wordt dat de soort of het leefgebied er kwalitatief op achteruit gaat (door het uitbreken van soortspecifieke ziektes etc.), oogsten jagers ieder najaar een klein percentage van de stand. Onder wild valt in Nederland alleen haas, fazant, eend, konijn en houtduif, de soorten die je dus terugvindt in restaurants.

Schadebestrijding is het voorkomen van wildschade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren, luchtvaart, volksgezondheid en de openbare veiligheid. Denk bijvoorbeeld aan de duizenden uitheemse ganzen die hier komen overwinteren of overzomeren en daarmee het jaar rond een reëel gevaar blijven vormen voor de luchtvaart. Of denk aan de dijk- en graafschade van konijnen, muskusratten en vossen, welke in een waterrijk gebied als Nederland een blijvende dreiging vormen.

Faunabeheer is het in stand houden van niet-wildsoorten in Nederlandse cultuurlandschappen. Nederland kent eigenlijk geen echte natuur meer, alles wordt door mensen beheerd, zowel flora als fauna. Zo bezit Staatsbosbeheer veel omheinde natuurgebieden waarin grote hoefdieren zijn uitgezet. Dergelijke gebieden kunnen ook maar een beperkte stand herbergen. Te veel dieren op een te klein grondgebied zorgt voor hongersnood, waardoor er 's winters massale sterfte ontstaat. Dat willen wij voorkomen door een gezonde populatie op pijl te houden. Niet-omheinde gebieden gaan echter ook niet altijd goed, neem bijvoorbeeld reeën. De oudere bokken zijn gigantisch territoriaal en verjagen de jonge bokken met geweld uit hun veld. Deze eindigen steeds meer als verkeersslachtoffer.

Ik zet mij bij alle drie de vormen in om te voorkomen dat dieren aan het kortste eind trekken.

Menigeen die voor de studie Rechten heeft gekozen zal een gevoel in zich hebben om op te komen voor de onschuldige en onderdrukte. In mijn geval zijn dat voornamelijk dieren.

Toekomst en tips

Wanneer studeer je af denk je?

Begin september mag ik gelukkig mijn propedeuse in ontvangst nemen. Als alles in deze lijn door mag blijven gaan hoop ik in 2013 aan een master te kunnen beginnen. Welke dat gaat worden, daar heb ik momenteel nog geen idee van.

Wat zou je willen gaan doen na de studie?

Het lijkt mij geweldig leuk om mijn passie met een goed betaalde functie te kunnen combineren. Misschien lukt dat wel door een advocaatstage te lopen bij een 'groen' advocatenkantoor waar specialisten zitten op het gebied van jachtwetgeving, zoals de Flora- en Faunawet, de Natuurwet 2014, de Wet Wapens en Munitie en cetera. Het lijkt mij ook leuk om te proberen of de RAIO voor mij is weggelegd of misschien open ik ooit, samen met mijn broer, de deuren van ons eigen advocatenkantoor.

Welke tip of tips zou je willen meegeven aan de aankomende eerstejaars studenten?

Blijf bijgelezen! Het lukte mij soms maar net (of net niet) om bij te lopen met de studiestof. Meestal eindigde ik toch met drie weken achterstand, wat bijna niet meer in te halen is. Maar bovenal, geniet van de studiejaren, het vliegt voorbij!

Verenigingen

Grotius

Nieuwe bestuur van Grotius stelt zich voor

Akke Berendsen

Beste lezer,
Mijn naam is Akke Berendsen en ik ben op moment van schrijven een derdejaars rechtenstudent. Komend jaar heb ik de eer om de functie van Praeses te mogen vervullen in het 91ste bestuur der JFV Grotius.

In de afgelopen 3 jaar heb ik hard gestudeerd, maar me ook in het Leidse studentenleven gestort. Zo ben ik lid geworden van een studentenvereniging, ben ik op kamers gaan wonen en heb ik verscheidene commissies gedaan. Één van deze commissies was de Introductieweekend commissie die het introductieweekend voor eerstejaars Grotianen organiseert. Via deze commissie leerde ik al snel de vereniging beter kennen. Wat me aanspreekt aan deze vereniging is de combinatie van studiegerelateerde en gezelligheidsactiviteiten. Dit bevalt me zo goed dat ik heb besloten om me hier een jaar lang voor in te zetten.

Als praeses is het mijn taak om er voor te zorgen dat mijn bestuursleden hun taken zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. Denk hierbij aan een goede interne en externe communicatie. Zo zal ik contact onderhouden met de faculteit, maar uiteraard ook met de leden.

Ik heb enorm veel zin om er komend jaar samen met mijn bestuur een top jaar van te maken. Dit zal tevens een speciaal jaar worden, doordat het 19^e lustrum van de vereniging uiteraard gevierd moet worden. Hoe we dit hoogtepunt gaan vieren blijft nog even een verrassing.

Ik nodig jullie van harte uit om komend jaar actief te worden binnen de vereniging. Dit kan via commissies, maar ook door mee te gaan met de activiteiten die georganiseerd worden. Tot slot wens ik iedereen een mooi studiejaar!

Akke Berendsen
Praeses

Marthe Goudsmit

Waarde lezer,
Mijn naam is Marthe Goudsmit, ik ben 20 jaar en kom uit Maastricht. Twee jaar geleden ben ik rechten komen studeren

in Leiden. In mijn eerste jaar ben ik actief geworden bij Grotius als ab-actis van de Gent-Leiden commissie en assessor van de Zuid-Afrika commissie. Afgelopen jaar was ik lid van de almanakcommissie en komend jaar zal ik de ab-actis van JFV Grotius zijn. In mijn functie zal ik komend jaar onder andere verantwoordelijk zijn voor de notulen en de almanakcommissie.

Naast Grotius ben ik ook lid bij SSR van het L.D.G. Soixante-neuf en het studentenkoor en orkest Collegium Musicum. Hoewel ik het nooit gedacht had voordat ik lid werd bevalt het verenigingsleven me erg goed, en ik kijk er naar uit om me volledig voor Grotius in te zetten.

Mijn bestuur en ik gaan er alles aan doen om er samen met jullie een geweldig lustrumjaar van te maken. Ik hoop jullie allemaal te zien bij de activiteiten en natuurlijk de borrels!

Tot binnenkort! Marthe

Anna Nijmeijer

Beste Lezer,
Mijn naam is Anna Nijmeijer, ik ben 22 jaar en heb net mijn propedeuse afgerond. Ik ben Russische en ben 1.5 jaar geleden naar Nederland verhuisd. Toen ik voor Nederland koos was de keuze voor een rechtenstudie daarna snel gemaakt. Dat was makkelijker gezegd dan gedaan maar de aanhouder wint, ik heb in heel korte tijd de taal moeten leren en heb het eerste jaar dan ook flink moeten werken! Gelukkig heb ik de propedeuse met goed gevolg afgerond en kan ik weer vooruit kijken.

Het afgelopen jaar was er door alle drukte en gewenning aan de studie weinig tijd voor andere activiteiten. Om niet alleen boekenkennis te vergaren maar ook andere ervaringen op te doen kwam de oproep voor een nieuw Grotius bestuur als geroepen! Ik kwam het eerst met Grotius in aanraking tijdens de El Cid en de vereniging en haar activiteiten spraken me gelijk aan.

Dit jaar zal ik dan ook de rol van quaestor en lid-acquisitie gaan vervullen. Ik zal me bezig houden met de financiële administratie en fondsenwerving. Daarbij zal ik veel contact onderhouden met advocatenkantoren en sponsors, dit biedt mij een prima gelegenheid om mijn taal en kennis van het Nederlandse bedrijfsleven te verdiepen. Ik ben er zeker van dat Grotius een leuk en uitdagend jaar tegemoet gaat. Er zijn veel nieuwe ideeën en iedereen is zeer gemotiveerd om er een mooi jaar van te maken. We mikken op een leuke mix van

studiegerelateerde activiteiten en uiteraard een gezonde hoeveelheid borrels en andere evenementen. Houd vooral de nieuwsberichten in de gaten en verschijn in grote getale bij onze activiteiten!

Anna Nijmeijer
Quaestor en lid-acquisitie

Natalya Nazarevska

Mijn naam is Natalya Nazarevska. Dit jaar mag ik binnen ons bestuur de mooie taak van Assessor Evenementen I op mij nemen.

Mijn functie bestaat voornamelijk uit het organiseren van diverse studiegerelateerde activiteiten, zoals lunchlezingen en symposia die binnen het KOG plaatsvinden, bezoeken aan de Hoge Raad en en andere rechterlijke colleges, uitwisseling Gent-Leiden en natuurlijk het jaarlijkse congres. Onder de functie valt ook de begeleiding van vier commissies: Activiteitencommissie intern, Activiteitencommissie extern, Congrescommissie en de uitwisseling tussen Gent en Leiden. Samen met de commissies zullen wij ervoor zorgen dat je meer uit je studie kunt halen en dat je ook kunt meemaken hoe de rechtenwereld in elkaar zit.

Mijn functie sluit goed aan met alle dingen die ik tot nu toe heb gedaan. Voordat ik ging studeren heb ik bij twee Internationale Organisaties in Den Haag gewerkt en daar heb ik wat ervaring opgedaan met het organiseren van diverse evenementen. Ik kom uit Oekraïne en ik woon sinds een paar jaar in Nederland. Reizen en andere landen verkennen stond altijd hoog op mijn lijstje. Daarnaast hou ik erg van sporten dus ben ik vaak in het Universitair Sportcentrum te vinden. Ik heb nog allerlei andere hobby's naast mijn studie maar dit jaar zal mijn focus uiteraard bij de vereniging liggen.

Het lijkt me leuk om een heel jaar volledig bezig te zijn met alles wat met JFV Grotius te maken heeft. Ik heb er heel veel zin in en ik verwacht dat het [ik zou 'weer' weglaten, omdat het voor ons het eerste jaar is dat we bestuur doen] een geweldig jaar wordt!

Pieter de Bruijn

Waarde Grotiaan, geachte
Rechtenstudent,

Mijn naam is Pieter de Bruijn, ik ben 23 jaar en ik zal het komende jaar de functie van assessor Carrière en Faciliteiten gaan vervullen in het 91e bestuur van JFV Grotius.

Na de voltooiing van een bachelor Geschiedenis en het vervolgens hebben afgerond van de eerste twee jaren van de studies Rechtsgeleerdheid en Notarieel Recht, gaat dit bestuursjaar een nieuwe, maar vooral een hele mooie ervaring worden.

Hoewel ik dus al even meedraai als student, ben ik pas sinds vorig jaar actief binnen de vereniging. Zo heb ik als lid van de congrescommissie JFV Grotius beter leren kennen en merkte ik pas hoeveel leuke activiteiten de vereniging organiseert. Dus toen de kans zich voordeed deel uit te maken van het nieuwe bestuur, heb ik deze dan ook met beide handen gegrepen.

Het komende jaar ga ik mij onder andere bezig houden met de halfjaarlijkse boekverkoop waar ik het merendeel van jullie hoop te verwelkomen. Daarnaast probeer ik de Grotiaan kennis te laten maken met zijn of haar toekomst door bijvoorbeeld kantoorbezoeken, wedstrijden en borrels te organiseren. Verder zal ik een prachtige commissie gaan begeleiden: de carrièrecommissie. Ook zij zullen diverse activiteiten gaan organiseren, die ook dit jaar hopelijk weer druk bezocht zullen worden.

Tot slot wil ik iedereen een geweldig studiejaar wensen en vooral te genieten van al het moois dat jullie studententijd biedt!

Pieter de Bruijn
Assessor Carrière en Faciliteiten

Sabrina Legerstee

Mijn naam is Sabrina Legerstee en op dit moment ben ik 20 jaar. Dit zal mijn vierde jaar worden aan de rechtenfaculteit in Leiden en op het moment van schrijven wacht ik dan ook op het cijfer van mijn (hopelijk) laatste bachelortentamen.

Daarnaast ben ik ook lid van de studentenvereniging Augustinus en ben ik in mijn tweede jaar actief geworden bij Grotius. En omdat ik graag meer voor Grotius wilde doen heb ik dit jaar de eer om de functie van assessor evenementen II te gaan vervullen. Ik ben dan ook verantwoordelijk voor alle gezellige en studieverbreedende activiteiten, waaronder de feesten, het gala, de borrels, studiereis, skireis, introductieweekend, en de Zuid-Afrika reis. Eigenlijk te veel om op te noemen dus, wat voor jullie betekent dat er vanuit Grotius genoeg georganiseerd zal worden om jullie jaren hier op deze faculteit interessanter en vooral ook leuker te maken. Daarnaast is dit jaar ook een lustrumjaar van Grotius, wat betekent dat je voor gezelligheid aan het juiste adres bent! Ik zal er dan ook alles aan doen om er samen met mijn bestuursgenoten en commissieleden een geweldig jaar van te maken.

Sabrina Legerstee

Alle eerstejaarsrechtenstudenten: welkom in Leiden, welkom op de rechtenfaculteit!

De EL CID week is een voorproefje van jullie studententijd. Een tijd waarin je gaat studeren, colleges volgt en tentamens maakt, maar ook een tijd waarin je kan doen wat je graag wilt en nieuwe mensen leert kennen. Tijdens de EL CID heb je de kans om kennis te maken met alle studentenverenigingen en studieverenigingen die Leiden rijk is. Het verschil tussen beide soorten verenigingen is dat bij studieverenigingen het accent meer op de studie ligt.

In totaal kent de Leidse rechtenfaculteit ongeveer 14 studieverenigingen. Bijna iedere studierichting (zoals Notarieel recht, Strafrecht en Civiel recht) heeft zijn eigen vereniging. Er is echter één overkoepelende vereniging; de Juridische Faculteitsvereniging Grotius. Hier lees je meer over deze vereniging.

De Juridische Faculteitsvereniging Grotius (JFV Grotius) is verbonden aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden. De vereniging is op 16 november 1917 opgericht. Met meer dan 3.500 leden is het één van de grootste en meest professionele studieverenigingen van Leiden.

Activiteiten

JFV Grotius heeft als doel de belangen van de studenten te behar-

tigen in de ruimste zin van het woord. De vereniging kent geen enkele verplichting. In elke fase van je studie kan JFV Grotius je van dienst zijn, van eerstejaars- tot masterstudent. De activiteiten zijn toegankelijk voor alle leden. De vereniging probeert een zo breed mogelijk scala aan activiteiten te organiseren.

Studie

De activiteiten in deze pijler zijn gericht op het 'verwerken' van de rechtenstudie in de praktijk en het contact met studenten in het buitenland. Voorbeelden van deze activiteiten zijn: lezingen, het jaarlijks congres, een excursie naar een instelling van juridische waarde zoals de Hoge Raad of een gevangenis, en de uitwisselingen met zowel Gent als Zuid-Afrika.

Carrière

Wil je weten wat je te wachten staat na je studie of wil je een stageplek, dan moet je zeker deelnemen aan activiteiten zoals de sollicitatietrainingen, bezoeken aan advocatenkantoren en multinationals, carrièreborrels en de TalentTrip. De TalentTrip is reis voor gemotiveerde studenten naar bijvoorbeeld New York of Londen om daar kennis te maken met verschillende internationale advocatenkantoren.

Evenementen

Evenementen zijn alle gezellige, informele bijeenkomsten, waarbij je medestudenten leert kennen en blijft spreken, zoals de feesten, de tweewekelijkse borrel en het jaarlijkse rechtengala. Daarnaast vindt elk jaar een studiereis plaats en wordt sinds twee jaar een skireis georganiseerd. Ook heeft JFV Grotius een eerstejaarscommissie die bestaat uit eerstejaarsstudenten die voor hun medeerstejaars activiteiten organiseert, zoals een borrel speciaal voor alle eerstejaars en een ouderdag.

Het 89e en 90e bestuur van J.F.V. Grotius

Faciliteiten

JFV Grotius verkoopt twee keer per jaar studieboeken, aan het begin van elk semester. De boekverkoop van het eerste semester zal plaatsvinden van 31 augustus tot en met 13 september 2011. Tijdens de boekverkoop kun je studieboeken kopen met 10% korting. Daarnaast kun je via de website van JFV Grotius gratis oefententamens downloaden en worden er tentamentrainingen georganiseerd, om zo je tentamen optimaal voor te bereiden.

Commissies en bestuur

Voor bijna iedere activiteit bestaat er een commissie; van het maken van de almanak (het jaarboek) tot het organiseren van de studiereis. De commissies verschillen qua werkzaamheden en niet elke commissie kost evenveel tijd. Kijk voor een compleet overzicht en meer informatie op de website (www.jfvgrotius.nl). Commissiewerk is een goede aanvulling op je studie en een uitgelezen kans om je medestudenten te leren kennen. De commissies worden eind september / begin oktober 2011 samengesteld.

Ieder jaar treedt er in september een nieuw verenigingsbestuur aan. Het fulltime bestuur regelt de dagelijkse gang van zaken en

stuurt de commissies aan. Tijdens het dagelijkse spreekuur van 10.00 tot 12.00 uur is er een bestuurslid aanwezig in de bestuurskamer (A0.43) om vragen te beantwoorden. In deze NOVUM stelt het nieuwe (91ste) bestuur zich voor.

Lid worden!

Het lidmaatschap van JFV Grotius kost helemaal niets. Er wordt geen contributie geheven. Het enige wat JFV Grotius nodig heeft om je in te schrijven, zijn jouw gegevens. Je kunt je aanmelden door het papieren inschrijfformulier 2011-2012 in te vullen en in te leveren in de kamer van JFV Grotius (A0.43) of door het formulier op te sturen naar JFV Grotius, Steenschuur 25, 2311 ES Leiden. Je kunt je ook online, via www.jfvgrotius.nl, registreren. Na aanmelding ontvang je inloggegevens, waarmee je boeken kunt bestellen oefententamens kunt downloaden en je gegevens kunt wijzigen. Je kunt ook JFV Grotius vinden op de sociale media: www.twitter.com/jfvgrotius en www.facebook.com/jfvgrotius.

Het introductieweekend

Jaarlijks organiseert JFV Grotius een introductieweekend voor eerstejaarsstudenten. Dit weekend is dé uitgelezen kans om je

In debat met politicus Ronald Plasterk

Feest

Bezoek Vredespaleis Den Haag

medestudenten te leren kennen. Het weekend staat in het teken van kennis maken met elkaar, de vereniging en het studentenleven. Het weekend vindt plaats van vrijdag 16 september tot en met zondag 18 september 2011. Het thema van het eindfeest is 'Bootcamp'.

Aanmelden voor het weekend

Je kunt je aanmelden voor het introductieweekend door het invullen van de introductieweekendflyer. Je wordt daarmee automatisch gratis lid van de vereniging. De strook kun je opsturen naar JFV Grotius of tijdens de EL CID of de boekverkoop inleveren bij het bestuur of de leden van de introductieweekendcommissie.

De kosten van het weekend bedragen 60 euro, dit is inclusief het vervoer, de overnachtingen, de maaltijden, de BBQ, het spetterende feest en de andere activiteiten. Na aanmelding zal er een

Studiereis Washington

De voordelen van een gratis lidmaatschap op een rij:

- Toegankelijk en nuttig voor alle rechtenstudenten;
- Geen verplichtingen;
- 10% korting op je studieboeken;
- Gratis oefententamens en tentamentrainingen;
- Gratis lezingen;
- Gratis deelname aan excursies en kantoorbezoeken;
- Jaarlijks congres en symposium;
- Mogelijkheid van deelname aan de jaarlijkse studie- en skireis;
- Mogelijkheid van deelname aan de uitwisseling met Gent en Zuid-Afrika;
- Werk aan je cv door het doen van commissie- of bestuurswerk;
- Evenementen als feesten, borrels, kerstdiner, gala.

brief volgen met verdere informatie. Je aanmelding is definitief, er is geen restitutie mogelijk. Voor meer informatie kun je kijken op www.jfvgrotius.nl of een e-mail sturen naar info@jfvgrotius.nl.

Gala

Dus word meteen lid van JFV Grotius!

Miscellanea

Boete voor traag oversteken zebrapad

16 juli - Een 23-jarige bewoner van de Oostenrijkse plaats Salzburg is bekeurd omdat hij te traag een zebrapad overstak. Hij moet tot zijn verbazing 40 euro boete betalen. De man was 's avonds op stap met vrienden, en toen hij tegen 5 uur 's nachts een zebrapad overstak kwam hij een man tegen die hem iets vroeg. "Ik bleef staan en plots stopte er een politiebuisje. Vijf agenten noteerden onze gegevens. Het was komisch en spannend", vertelt hij aan een Duitse krant. De man wil bezwaar maken tegen de boete.

“De studenten zijn stil de laatste tijd. Ze zullen toch niet studeren, zeker?” Wim Kan

Naar verwachting lopen er in september 2011 zo'n 850 nieuwe eerstejaars rechtenstudenten op het Kamerlingh onnes gebouw rond.

Pausbloed in strijd tegen drugsoorlog

Mexico grijpt in de strijd tegen de drugscriminaliteit naar een ongewoon middel: een processie door het land met een ampul bloed van de overleden paus Johannes Paulus II om vrede te bewerkstelligen.

Radio Vaticaan berichtte woensdag dat het Vaticaan op verzoek van de Mexicaanse bisschopsconferentie een ampul bloed van de overleden paus naar Mexico stuurt, waar op 25 augustus de processie begint, die meer dan 100 plaatsen in het land aan zal doen, aldus CNN.

Paus Benedictus XVI verklaarde zijn voorganger in mei zalig waarna de kort voor diens dood afgenomen vijf ampullen bloed heilige relikwieën werden, die vereerd mogen worden. Bijna 84 procent van de Mexicanen stelde tijdens een volkstelling in 2010 katholiek te zijn. Zeker 40.000 Mexicanen zijn door geweld omgekomen sinds president Felipe Calderon in 2006 de drugskartels de oorlog verklaarde.

Boete voor ejaculeren in waterfles

Een Amerikaan die is veroordeeld voor het ejaculeren in een flesje water van een vrouwelijke collega moet zijn slachtoffer een schadevergoeding van 27 duizend dollar (19 duizend euro) betalen.

Dat heeft een rechter maandag besloten, meldt de krant de Los Angeles Times.

Michael Kevin Lallana kwam vorig jaar twee keer klaar in het flesje water van een collega. De vrouw dronk beide keren uit het flesje. De eerste keer gooide ze het water weg omdat het ranzig smaakte, de tweede keer stuurde ze de fles naar een laboratorium om de inhoud te laten testen.

Lallana werd in juli 2010 gearresteerd. Zijn DNA kwam overeen met het DNA dat in het water werd aangetroffen.

“I would live to study, and not study to live.”
Francis Bacon (Engels filosoof en staatsman)

Feit: De populairste landen om te studeren zijn het Verenigd Koninkrijk, de VS en Australië. (bron: *newstudent.nl*)

Het mag wat kosten, zo'n nette joggingbroek!

Als de Wibra, Bristol of Zeeman geen uitkomst biedt is er altijd nog de gemeente Rotterdam. Een opmerkelijke zaak. Op 13 juli 2007 heeft iemand een aanvraag ingediend voor bijzondere bijstand voor de aanschaf van kleding, en wel voor twee joggingbroeken die hij nodig zou hebben voor een behandeling aan zijn benen. Daarbij ging hij uit van een kostprijs van gemiddeld 118 euro voor een nette joggingbroek. Nadat de aanvraag werd afgewezen heeft de aanvrager bezwaar gemaakt. Ondertussen is alsnog €118,-, onderscheidenlijk €194,-, toegekend voor de aanschaf van drie joggingbroeken. De aanvrager vond het daarom waarschijnlijk niet erg dat zijn bezwaar alsnog niet-ontvankelijk werd verklaard.

Weet jij nog niet wat je precies met je studie wil doen? Je bent niet de enige: 15,2 % van de laatstejaars studenten weet wat zijn of haar droombaan is. 84% weet het ongeveer of heeft nog geen idee. Ze weten wel dat ook hun sociale leven erg belangrijk is; 19,1% van de afstudeerders wil zijn sociale leven op een laag pitje zetten voor een baan.

Vaderdag gevierd met door kinderen gemaakte Hoornse Taart

Maar dan wel door een bom aan zoetigheid en geen arsenic-trioxyde (rattenkruid). Kinderen vierden Vaderdag op originele wijze en met historisch besef. Het Westfries Archief en de gemeente Hoorn hadden kinderen uitgenodigd om zich op te geven voor een bijzondere bijeenkomst in een tea-room op Vaderdag. Veel kinderen maakten daar een zelf versierd taartje en leerden iets over het honderdjarige bestaan van het "Hoornse Taartarrest" Door het "Hoornse Taartarrest" van de Hoge Raad (HR 19-06-1911, W 9203) is sinds 19 juni 1911 het principe 'voorwaardelijke opzet' opgenomen in de Nederlandse rechtspraak. Die taart (met rattenkruid) was toen bedoeld voor een marktmeester, maar werd opgegeten door diens vrouw.

Italiaanse burgemeester verbiedt kebab

In het oude centrum van de Noord-Italiaanse stad Cittadella, ten noorden van Padua, mogen zaken geen kebab meer verkopen. Burgemeester Massimo Bitonci heeft daartoe besloten wegens de geur van het geroosterde vlees. Ook maakt kebab volgens de burgemeester geen deel uit van de Italiaanse traditie.

Bitonci is lid van de rechtse regeringspartij Lega Nord, die het rijke noorden wil afscheiden van de rest van Italië en de immigratie sterk wil beperken.

"Als iemand kebab wil eten, kan hij dat thuis of buiten het oude centrum doen", aldus Bitonci. De burgemeester vestigde twee jaar geleden al de aandacht op zich door maatregelen te nemen tegen bedelaars en straatverkopers.

Ook probeerde hij met een beperking van de parkeerplekken voor caravans woonwagenbewoners te ontmoedigen naar Cittadella te komen.

"Ik wil de regels studeren om het beste middel te vinden om ze te overtreden." Ludwig van Beethoven

De Recensie

Karakter -F. Bordewijk-

Karakter is iets dat gevormd wordt, een leven lang door het leven zelf. Als logisch gevolg daarvan bevat het vele lagen, dieptes en elementen die zich niet bij een eerste kennismaking bloot laten leggen. Karakter wordt in eerste plaats gevormd door de opvoeding en verhoudingen met ouders. Doorgaans zowel een moederfiguur als ook een vaderfiguur.

Ferdinand Bordewijk koos voor zijn roman dan ook de treffende ondertitel 'roman van zoon en vader'. Dit in 1938 geschreven boekwerk is een absolute klassieker en behoort tot de meesterwerken van de Nederlandse literatuur. Maar voor de student, en juist de rechtenstudent zou dit een standaardwerk moeten zijn.

We spreken vooroorlogs Rotterdam. Jacob Katadreuffe wordt geboren als onwettige zoon van deurwaarder Dreverhaven en dienstbode Jacoba Katadreuffe. Na een armoedige en moeizame jeugd weet hij zich binnen een groot advocatenkantoor op te werken. Aanvankelijk begint hij hier als kantoorclerk, maar door zelfstudie weet hij uiteindelijk zijn staatsexamen te behalen en later tevens zijn doctoraal, waarna hij beëdigd kan worden als advocaat. In dit alles wordt hij gedwarsboomd door zijn vader, waarbij de onbuigzame karakters van beiden meer dan eens uitmonden in een conflict.

'Hij moest haar voorbijstreven, hij had niet meer de eerezucht haar plaats te vervullen, dat was een opwelling geweest, zoals ook de plaats vervullen van Rentenstein. Zijn ambitie lag verder en ging niet over haar plaats, maar erlangs.'

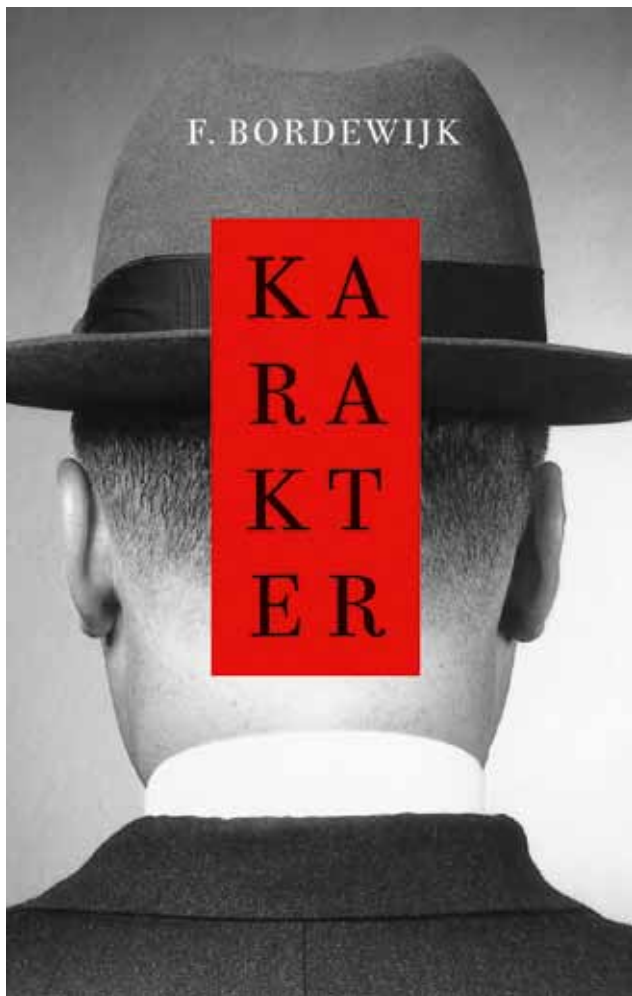
Het decor schildert de geest van de tijd; opkomend communisme, grote werkeloosheid en standenverschillen. De noeste werklust en nuchtere kijk op de wereld van Katadreuffe maken duidelijk hoe de gang van zaken was in de toenmalige advocatenpraktijk en tevens hoe het sociale systeem in elkaar stak.

Daartegen steekt de onvermoeibare werklust en doorzettingsvermogen van Katadreuffe schril af. Het verplicht de lezer bijna tot zelfreflectie, tot motivatie en spoort aan met dezelfde aspiraties aan de slag te gaan.

Ferdinand Bordewijk, ging in 1905 zelf rechten studeren in Leiden, alwaar hij in 1912 op stellingen promoveerde. Daarna werkte hij een jaar op het archief van een levensverzekeringsmaatschappij in Den Haag. In 1913 volgden zijn beëdiging als advocaat en de aanvaarding van een juniorpositie op een advocatenkantoor op de Boompjes 11 te Rotterdam. In hetzelfde jaar werd hij juridisch adviseur van de gemeente Schiedam en van 1918 tot 1920 was hij tevens leraar handelsrecht aan de Handelsschool aan het Van Alkemadeplein te Rotterdam. Vanaf 1919, het jaar waarin hij vijf van zijn zes voornamen uit het bevolkingsregis-

'Hij moest haar voorbijstreven, hij had niet meer de eerezucht haar plaats te vervullen, dat was een opwelling geweest, zoals ook de plaats vervullen van Rentenstein. Zijn ambitie lag verder en ging niet over haar plaats, maar erlangs.'

ter liet schrappen², tot aan zijn dood is Bordewijk zelfstandig advocaat in Schiedam geweest. Op enkele maanden te Leiden na, nadat zijn huis bij het bombardement op het Bezuidenhoutkwartier van Den Haag in het voorjaar van 1945 verwoest was, heeft hij altijd in Den Haag of Scheveningen gewoond. Na de oorlog was hij voorzitter van het zuiveringscollege, de ereraad voor letterkundigen.

Van Bordewijks privéleven is weinig bekend. Hij zag zichzelf als iemand die van beroep advocaat was en in zijn vrije tijd boeken schreef. Met schrijverstijdgenoten heeft hij sporadisch contact gehad en zij die hem gekend hebben, bestempelden hem als zeer formeel. Op zijn jongere collega in de letterkunde W.F. Hermans maakte hij de indruk hautain te zijn. In ieder geval was hij gesloten en afstandelijk en had hij niets van een artiest. Hij liet zich slechts enkele malen interviewen, uiteraard na de gespreksstof streng afgebakend te hebben, waarbij hij afwerend reageerde op vragen over zijn privéleven en over zichzelf sprak als over 'de schrijver Bordewijk'. Volgens zijn dochter kwamen in huiselijke kring levensbeschouwelijke zaken nooit ter tafel. Hij had de stijl van een patriciër, een intellectueel, was een haast preuts man, wars van vulgariteiten. Toepasselijk is dan ook dat zijn romans, met name *Karakter*, in de literaire stroming 'nieuwe zakelijkheid' wordt inge-

Het verplicht de lezer bijna tot zelfreflectie, tot motivatie en spoort aan met dezelfde aspiraties aan de slag te gaan.

deeld. Simon Vestdijk merkte op dat Bordewijk dan wel de eerste Nederlander geweest mag zijn die een bordeel tot plaats van handeling voor een roman koos (*Rood paleis*, 1936), maar dat er geen onvertogen woord of situatie in voorkomt.

Tekend is daarnaast dat hij tijdens de Tweede Wereldoorlog zich weigerde aan te sluiten bij de cultuurkamer. Als gevolg publiceerde hij onder pseudoniem verder tijdens deze periode.³ Mensen uit zijn advocatenpraktijk zei hij nooit gebruikt te hebben in zijn romans, en situaties slechts onherkenbaar omgevormd; anderzijds zijn huizen en gebouwen waarin deze Randstadschrijver gewoond en gewerkt heeft, herkenbaar. Waaronder het in *Karakter* terugkomende Boompjes 11 te Rotterdam.⁴

Als schrijver wist hij een omvangrijk oeuvre na te laten, waarvoor hij dan ook in 1957 de Constantijn Huygensprijs mocht ontvangen. Ondanks dit zijn slechts een paar werken uit zijn oeuvre op zichzelf succesvol geworden, waaronder "*Karakter*", "*Bint*", "*Rood Paleis*" en "*Blokken*". Tevens interessant voor de rechtenstudent is de novelle "*Geachte confrère; splendeurs en misères van het beroep van advocaat*". Zoals de titel doet vermoeden verhalen deze 'splendeurs en misères' over zijn persoonlijke ervaringen uit de beroepspraktijk.

Bordewijk's absolute meesterwerk is en blijft echter, in mijn ogen, *Karakter*. Dit boek dat een aangrijpend tijdsbeeld schetst, maar daarnaast de lezer aanspoort tot zelfoverdenking. Dit boek dat een blik werpt op het karakter van een persoon met bijna onvermoeibare ambities en de wil deze te realiseren. Waarbij elke keer lezen meer onthult en meer geheimen van dit karakter prijsgeeft. Dit boek kan ik niet anders dan aanbevelen.⁵

"Al vanaf de eerste bladzijden wist ik dat *Karakter* het boek was waar ik al die jaren naar had uitgezien..." Maarten 't Hart⁶.

1 Bordewijk, F. *Karakter*, p 129

2 Tot 1919 was het nog: Ferdinand Johan Wilhelm Christiaan Karel Emil Bordewijk

3 Emile Mandeau, *Verbrande Erven*, 1944

4 Joh Bordewijk-Roepman, *Over F. Bordewijk. Een inleiding en een chronologie, geschreven portretten, essays en meningen* ('s-Gravenhage, 1982

5

6 Uit NRC Handelsblad van 18 november 1988

De vorige student-assessor

In het dagelijks bestuur van de faculteit ('het Faculteitsbestuur') zit naast een decaan, onderzoeksdirecteur, onderwijsdirecteur en een directeur bedrijfsvoering een student-lid. Het student-lid in het Faculteitsbestuur wordt ook wel assessor genoemd.

De assessor vertegenwoordigt de belangen van studenten binnen de faculteit. Daarom onderhoudt hij of zij goed contact met studenten. Heb je in de loop van je studie zelf vragen of suggesties, schroom dan niet om bij de assessor langs te gaan, te bellen of te mailen!

Het afgelopen collegejaar was Liset Tijs assessor. Op 1 september neemt Annemieke Brouwer het stokje van haar over. In deze NOVUM interviewen ze elkaar.

Hoi Liset,

Waarom heb je gekozen voor het assessorschap?

In het eerste jaar van mijn studie zag ik de poster van de assessor beneden in de hal hangen. De functie leek mij toen al erg interessant hoewel ik er nog niets vanaf wist. Zo is de functie in mijn hoofd rond blijven spoken tot vorig jaar. Ik zag de vacature hangen en inmiddels had ik ook wat bestuurlijke ervaring opgedaan en daarom besloot ik te solliciteren. Wat ik zo interessant vind aan het assessorschap is dat je kritisch mag meedenken over het beleid wat de faculteit voert. Daarbij moet je het studentenbelang meenemen, maar ook in je rol van een bestuurder blijven, dit leek mij de grootste uitdaging. Ik verwachtte ook wel enige invloed uit te kunnen oefenen op het beleid door al het meepraten en meedenken. Daarnaast is het natuurlijk erg leuk om eens de andere kant te zien van de faculteit, als student denk je vaak 'hoe moeilijk kan het zijn om dit te regelen?', maar ik ben er toch wel achter gekomen dat sommige dingen lastiger zijn om rond te krijgen dan gedacht.

En was dat ook zo?

Jazeker! Op het bestuursniveau ben je vaak de enige student die bij het overleg zit. Bestuurders willen graag weten hoe studenten tegen bepaalde punten aankijken. Jij fungeert dan eigenlijk als spreekbuis voor iedere student. Je kunt dan ook bij ieder overleg je standpunten uiteenzetten.

Heb je veel geleerd van het assessorschap?

Nou, ik heb zeker veel geleerd. Ik heb in een bijzonder jaar gezeten met een klein bestuur. Ik heb kunnen ervaren wat echt besturen inhoudt, leren luisteren naar mensen, nieuwe ideeën uitwerken en ik heb mijzelf nog beter leren kennen. Waar je kwaliteiten liggen en wat je nog kunt verbeteren. Ook van praktische dingen zoals presentaties voor grote collegezalen geven heb ik veel geleerd.

Tegen welke moeilijkheden liep je aan?

Wat ik het lastigst vond was om de rol van student en bestuurder met elkaar te integreren. Aan de ene kant ben je gewoon student, maar aan de andere kant ben je ook bestuurder. Soms is het lastig om beide kanten goed in evenwicht te houden.

Wat was voor jou het leukste moment van het afgelopen jaar?

Het leukste? Dat is toch wel een lastige vraag. Ik heb meerdere bijzondere en leuke momenten mogen meemaken. Leuk vond ik dat mijn idee om een soort van keuzevak in het eerste jaar te introduceren, goed is ontvangen en ook wordt uitgevoerd. Iets anders wat ik ook erg leuk vond was om te mogen spreken op het afscheidssymposium van Carel Stolker, wat toch een bijzonder moment was.

Waar heb je je hard voor ingezet tijdens het afgelopen jaar?

Ik heb me vanaf het begin van het jaar hard ingezet om de studenten wat meer attent te maken op wie de assessor is en wat hij of zij doet voor de studenten. Ik ben langs alle tutorgroepen gegaan en heb daar een korte voorlichting gegeven. Ook heb ik mij ingezet om de roostering te verbeteren, dat deze tijdig beschikbaar zijn en heb ik uitbreiding van het aantal werkplekken beneden in de bibliotheek op de kaart gezet. Dit zijn wat concrete voorbeelden, maar daarnaast heb ik ook actief meegedacht over allerlei vernieuwingen binnen de faculteit.

Ga je het missen en wat ga je volgend jaar doen?

Ik ga het ontzettend missen, na een jaar hard werken ga je toch het 'warme bad' verlaten en word je weer 'gewoon' student. Dit is toch het lastigst, omdat je na zoveel informatie te hebben gekregen over de faculteit, dan opeens niets meer ziet. Dat zal denk ik het gekst zijn. Maar aan de andere kant is het ook weer heel fijn om te gaan studeren.

Heb je nog een tip voor me?

Stel prioriteiten aan het begin van het jaar, na een paar maanden krijg je wel een beeld van de faculteit en waar je je focus op wilt leggen. Doe niet teveel, kies de dingen die jij het belangrijkste vindt en ga daar mee verder. Je kunt altijd weer aan nieuwe projecten beginnen als je genoeg tijd hebt! En als laatste niet onbelangrijk, geniet ervan! Het is een fantastische tijd waarin je veel meemaakt, een uniek jaar!

Heel veel succes in jouw assessorjaar!

Faculteitszaken

De nieuwe student-assessor

Annemiek Brouwer is dit studiejaar ('11-'12) de assessor, het student-lid van het faculteitsbestuur van de faculteit rechten. Zij behartigt de belangen van de student op deze faculteit en binnen het faculteitsbestuur op het gebied van onderwijs, organisatie en onderzoek.

Contactinformatie:

Adres: Steenschuur 25, kamer B.4.38, 2311 ES Leiden

Telefoon: 071 527 7621

Email: assessor@law.leidenuniv.nl

Spreekuur op woensdag van 11.00 tot 12.00 uur

Ik stel graag ook nog een aantal vragen aan jou.

Annemieke, kun je wat over jezelf vertellen?

Ik ben 22 jaar oud en kom oorspronkelijk uit Ede. In 2007 ben ik begonnen met de studie Rechtsgeleerdheid in Leiden en ben ik lid geworden bij een van de studentenverenigingen die Leiden rijk is. De bachelor heb ik zojuist afgerond en in september ga ik beginnen met mijn master, waar ik veel zin in heb.

En welke masterspecialisatie ga je doen?

Eigenlijk wist ik al vanaf mijn eerste jaar welke master ik wilde gaan doen. Nadat ik afgelopen jaar een semester in het buitenland heb gestudeerd heb ik even getwijfeld tussen de master internationaal recht en de master civiel recht. Uiteindelijk heb ik toch gekozen voor de master civiel recht met het accent internationaal. Het geeft een breed uitgangspunt waarmee ik na mijn studie nog alle kanten op kan, maar ook leuke keuzevakken die aansluiten op mijn interesses. Het is de ideale combinatie voor mij!

Waarom heb je voor Leiden gekozen?

Ik wilde graag gaan studeren in een 'echte' studentenstad, zoals Leiden, Utrecht of Groningen, waar een actief studentenleven zou zijn. Leiden sprak mij het meeste aan, omdat de faculteit op één mooie locatie gevestigd was, er een prachtige bibliotheek is en er veel buitenland mogelijkheden waren. Daarnaast leek Leiden mij een leuke stad om te wonen en te studeren. De keuze was daarom snel gemaakt!

Waarom wilde je assessor worden?

Ik vind het interessant om mee te denken in een organisatie en te proberen doelstellingen te realiseren voor mijn achterban. Dit heb ik ook vanaf mijn eerste jaar binnen deze faculteit geprobeerd te doen. Zo heb ik in mijn eerste jaar de LLP groepen geëvalueerd en ben ik voorlichtingsmedewerker voor de universiteit Leiden geworden. Ook heb ik buiten de faculteit diverse, leuke activiteiten ondernomen. Naast deze opgedane ervaringen heb ik een periode in het buitenland gestudeerd en ben ik op die universiteit een andere manier van studeren tegengekomen, zowel in de collegebanken als andere delen van de faculteit. Toen ik weer terug kwam in Nederland afgelopen voorjaar was ik op zoek naar een nieuwe uitdaging en ik had over het assessorschap al vaker nagedacht. Na het lezen van de advertentie heb ik besloten te gaan solliciteren.

Wat verwacht je van komend jaar?

Van het komende jaar verwacht ik ontzettend veel te leren over de faculteit en hoe het bestuursproces in het algemeen in zijn werk gaat. Het lijkt mij een uitdaging om te ervaren hoe verschillende

geledingen en mensen over onderwerpen na denken en dan beslissingen te mogen nemen. Ik hoop het studentenbelang te gaan behartigen door goed na te denken over de gevolgen van besluiten voor studenten. Daarnaast hoop ik veel nieuwe mensen te leren kennen en een fantastische tijd te hebben!

Wat wil je tijdens je assessorjaar bereiken?

Ik ben er van overtuigd dat ik tijdens het assessorjaar wel aanloop tegen bepaalde onderwerpen waar ik iets aan zou willen doen. Maar voor nu, zou ik graag er voor willen zorgen dat de faciliteiten voor studenten op peil blijven. Ik vind het erg belangrijk de mening van andere studenten te horen en hoop (nog) meer studenten er op attent maken dat er een assessor is, zodat studenten mij sneller actief benaderen als ze tegen problemen aanlopen binnen de faculteit. Vervolgens kan ik met de punten aan de slag gaan en proberen ze te verhelpen. Dus schroom niet en kom langs!

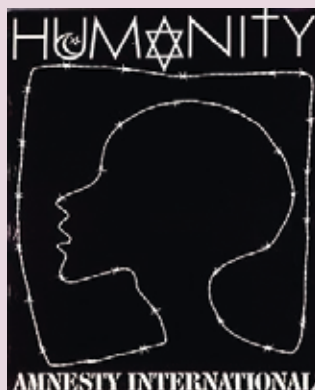
Wat ga je na je master doen?

Moeilijke vraag! Ik ben mij op dit moment nog aan het oriënteren op de mogelijkheden die ik straks als afgestudeerde heb. Dit is eigenlijk best een leuk proces. Er zijn inhouse dagen te bezoeken en veel kantoren en bedrijven die leuke activiteiten organiseren. Zowel het bedrijfsleven als de advocatuur lijkt mij erg interessant, maar wellicht dat ik er over 2 jaar anders over denk. We zullen het zien!

Kunst

50 Jaar Amnesty International in affiches

Vanaf half mei vertoont het KOG de tentoonstelling “50 Jaar Amnesty International in affiches”. Aanleiding is het vijftigjarig bestaan van deze mensenrechtenorganisatie. Amnesty International heeft vanaf het begin affiches gebruikt om zijn campagnes visueel te ondersteunen. Tal van internationaal beroemde kunstenaars (Joan Miro, Karel Appel) hebben ontwerpen gemaakt.

Twintig resultaten daarvan zijn nu tot eind juni te zien. De chronologische opzet biedt de toeschouwer ook een tijdsbeeld en zicht op de zich langzaam uitbreidende actieradius van Amnesty International. De Affiches hangen in de gang van de kantine naar het Juridisch PAO.

50 Jaar Amnesty International in affiches

Zestien mei is de tentoonstelling “50 Jaar Amnesty International in affiches” geopend, georganiseerd door de Kunstcommissie KOG en Amnesty International, werkgroep Leiden. Aanleiding is het vijftigjarig bestaan van deze mensenrechtenorganisatie. Tal van nationaal en internationaal vermaarde kunstenaars hebben in de loop der jaren affiches voor Amnesty ontworpen. De expositie vertoont er twintig. De chronologische opzet biedt de toeschouwer

een tijdsbeeld van vijftig jaar non-gouvernementele strijd voor mensenrechten. Ook ziet men de actieradius van Amnesty International zich langzaam uitbreiden, beginnend met actie voor gewetensgevangenen en eindigend met een Griekse campagneposter voor de eerste campagne Stop Geweld Tegen Vrouwen in 2003. De affiches zijn te bekijken in de gang van de kantine naar het Juridisch PAO.

Charlotte Vrendenburg, komend studiejaar voorzitter van de Kunstcommissie KOG, en Gerard van der Veer (Amnesty Leiden) openen 16 mei een handdruk symbolisch de expositie

Oproep aan studenten - Een studente politicologie heeft de Leidse werkgroep van Amnesty Leiden kenbaar gemaakt in het nieuwe studiejaar een Leidse Studentengroep van Amnesty International te willen starten. Zij zoekt nog medestanders. Ben jij student en geïnteresseerd, stuur een mailtje naar amnestywgleiden@gmail.com, o.v.v. Studentengroep AI Leiden en iets meer over je interesse. Streven is een kick-off tijdens de ELCid-week met een spetterende wervingsactiviteit. Voor meer info over de Leidse werkgroep van Amnesty International, zie www.leiden.amnesty.nl/

De meest complete
wettenbundel!

DE BESTE VERDEDIGING IN DRIE HANDIGE DELEN (...OOK GRATIS ONLINE, IN EEN APP EN ALS EBOOK)

STAATS- EN BESTUURSRECHT BURGERLIJK (PROCES)RECHT STRAF(PROCES)RECHT

STUDEER JE (BINNENKORT) RECHTEN?

Dan kun je niet zonder de *Verzameling Nederlandse Wetgeving (VNW)*. In drie delen heb je het complete overzicht van de Nederlandse wet- en regelgeving dat je nodig hebt tijdens je rechtenstudie. De VNW bevat een uitgebreid register en handige zelfklevende tabbladen.

Bij de VNW ontvang je direct de eBook versie. De VNW kan je ook gemakkelijk online raadplegen via www.blauwevnw.nl, hier is ook de app te downloaden.

Sdu UITGEVERS

NU MET **GRATIS**
ADVOCATENBLAD
JAARABONNEMENT
VOOR STUDENTEN!

DE VERZAMELING NEDERLANDSE WETGEVING 2011 | 2012. WWW.BLAUWEVNW.NL

Goede voorbereiding is de beste verdediging! Speel de online game op de website en ontdek hoe goed jij bent voorbereid op het studentenleven. Je maakt kans op een iPad!

Koop 'm bij jouw
faculteitsvereniging
of boekhandel en
maak kans op
500,-

GA ALLEEN VOOR GOUD

DE GOUDEN KLUWER COLLEGEbundel, DE MEEST GEBRUIKTE WETTENbundel

In je opleiding of vak streef je naar het beste. Daarom gebruik jij de gouden Kluwer Collegebundel. Compleet, overzichtelijk en handzaam. En iedereen om je heen gebruikt 'm al. Dankzij de handige online of mobiele versie hoef je jezelf niet suf te sjouwen. En dan krijg je er ook nog eens gratis De Gids voor de Rechtenstudie en Juridische beroepen én een abonnement op het vakblad Mr. bij. Da's toch goud?

Nu ook
gratis
online en op
je mobiel

www.kluwercollegebundel.nl

Kluwer

a Wolters Kluwer business